
Dokument na rokovanie

A9-0357/2023

13.11.2023

SPRÁVA

o súčasnom stave vykonávania spoločnej rybárskej politiky a budúcich
perspektívach
(2021/2169(INI))

Výbor pre rybárstvo

Spravodajca: Gabriel Mato

OBSAH

	Strana
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU	3
DÔVODOVÁ SPRÁVA.....	34
INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE.....	37
ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE	38

NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

o súčasnom stave vykonávania spoločnej rybárskej politiky a budúcich perspektívach (2021/2169(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), a najmä na jej články 3, 4, 5, 11, 13, 38, 39, 43 a 349,
- so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej rybárskej politike (SRP)¹,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/89/EÚ z 23. júla 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre námorné priestorové plánovanie (smernica o námornom priestorovom plánovaní)²,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 22. novembra 2012 o maloobjemovom pobrežnom rybolove, drobnom rybolove a reforme spoločnej politiky rybného hospodárstva³,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 21. januára 2021 o téme Viac rýb v moriach? Opatrenia na podporu obnovy populácií nad úrovňou maximálneho udržateľného výnosu (MSY) vrátane oblastí obnovy rýb a chránených morských oblastí⁴,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 18. mája 2021 o zabezpečení plnenia cieľov týkajúcich sa povinnosti vylodiť úlovky podľa článku 15 spoločnej rybárskej politiky⁵,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 9. júna 2021 o stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030: Prinavrátenie prírody do našich životov⁶,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. septembra 2021 o budúcich rybároch: ako pritiahnúť novú generáciu pracovníkov k odvetviu rybárstva a vytvárať pracovné miesta v pobrežných komunitách⁷,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 20. októbra 2021 o stratégii Z farmy na stôl v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu⁸,

---

¹ Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 22.

² Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 135.

³ Ú. v. EÚ C 419, 16.12.2015, s. 167.

⁴ Ú. v. EÚ C 456, 10.11.2021, s. 129.

⁵ Ú. v. EÚ C 15, 12.1.2022, s. 9.

⁶ Ú. v. EÚ C 67, 8.2.2022, s. 25.

⁷ Ú. v. EÚ C 117, 11.3.2022, s. 67.

⁸ Ú. v. EÚ C 184, 5.5.2022, s. 2.

- so zreteľom na svoje uznesenie z 5. apríla 2022 o budúcnosti rybolovu v Lamanšskom prielive, Severnom mori, Írskom mori a Atlantickom oceáne vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ⁹,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. júna 2022 o vykonávaní článku 17 nariadenia o spoločnej rybárskej politike¹⁰,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 19. januára 2023 o situácii v oblasti maloobjemového rybolovu v EÚ a o vyhliadkach do budúcnosti¹¹,
- so zreteľom na uznesenie Rady z 3. novembra 1976 o určitých vonkajších aspektoch vytvorenia 200 míľ dlhej rybolovnej zóny v Spoločenstve s účinnosťou od 1. januára 1977¹² (tzv. Haagska rezolúcia z roku 1976), a najmä na jej prílohu VII,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 10. októbra 2007 s názvom Integrovaná námorná politika Európskej únie (COM(2007) 0575),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. mája 2020 s názvom Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030: prinavrátenie prírody do našich životov (COM(2020) 0380),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 21. februára 2023 s názvom Súčasnosť a budúcnosť spoločnej rybárskej politiky: pakt o rybárstve a oceánoch v záujme udržateľného, inovatívneho a inkluzívneho riadenia rybárstva založeného na vede (COM(2023) 0103),
- so zreteľom na správu Vedeckého, technického a hospodárskeho výboru pre rybárstvo (STECF) z 26. septembra 2019 s názvom Sociálne údaje v rybárskom sektore EÚ (STECF 19-03),
- so zreteľom na správu STECF z 10. decembra 2020 s názvom Sociálny rozmer spoločnej rybárskej politiky (STECF 20-14),
- so zreteľom na štúdiu z júla 2021 vypracovanú pre Výbor pre rybárstvo s názvom Vplyv pandémie COVID-19 na rybolov a akvakultúru EÚ,
- so zreteľom na správu STECF z 8. decembra 2021 s názvom Výročná hospodárska správa o rybárskej flotile EÚ za rok 2021 (STECF 21-08),
- so zreteľom na dokument o námornom hospodárstve č. 8/2020 z 9. marca 2021 s názvom Rybárska flotila EÚ 2020: trendy a hospodárske výsledky, ktorý vypracovalo Generálne riaditeľstvo Komisie pre námorné záležitosti a rybárstvo,

---

⁹ Ú. v. EÚ C 434, 15.11.2022, s. 2.

¹⁰ Ú. v. EÚ C 493, 27.12.2022, s. 62.

¹¹ Ú. v. EÚ C 214, 16.6.2023, s. 150.

¹² Ú. v. ES C 105, 7.5.1981, s. 1.

- so zreteľom na správu Výkonnej agentúry Európskej komisie pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie zo 7. októbra 2022 s názvom Zmena klímy a spoločná rybárska politika¹³,
  - so zreteľom na správu Svetovej banky z roku 2017 s názvom *The Sunken Billions Revisited - Progress and Challenges in Global Marine Fisheries* (Utopené miliardy ešte raz: pokrok a problémy svetového morského rybolovu),
  - so zreteľom na stanovisko galícijskej rady pre rybárstvo z 8. februára 2022 k preskúmaniu spoločnej rybárskej politiky,
  - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre rybárstvo (A9-0357/2023),
- A. keďže Parlament sa už vyjadril k viacerým špecifikám SRP, táto správa vychádza z predchádzajúcich sektorových správ a je všeobecným politickým posúdením fungovania SRP, ako aj úvahou o budúcich plánoch, pričom sa zameriava najmä na ochranu živých morských zdrojov a riadenie rybárstva podľa SRP;
- B. keďže v článku 39 ZFEÚ sa vyžaduje, aby SRP vo všetkých svojich oblastiach, no zvlášť pokiaľ ide o ochranu morských biologických zdrojov, zabezpečovala, okrem iného, primeranú životnú úroveň zástupcom rybárskych komunít a zároveň zaručovala dostupnosť zásob (potravinová bezpečnosť); keďže aj v článku 11 ZFEÚ sa stanovuje, že požiadavky ochrany životného prostredia musia byť začlenené do vymedzenia a uskutočňovania politik Únie a činností, a to predovšetkým s ohľadom na podporu trvalo udržateľného rozvoja;
- C. keďže zámerom SRP je zabezpečiť, „aby činnosti v odvetviach rybolovu a akvakultúry boli z environmentálneho hľadiska dlhodobo udržateľné a aby boli riadené spôsobom, ktorý je v súlade s cieľmi dosahovania prínosov v ekonomickej, sociálnej oblasti a v oblasti zamestnanosti“; keďže SRP zahŕňa aj cieľ prispievať k „dostupnosti dodávok potravín“ a spomína aj ciele uplatňovať „ekosystémový prístup k riadeniu rybárstva, aby sa minimalizoval negatívny vplyv rybolovných činností na morský ekosystém“, „prispievať k primeranej životnej úrovni tých, ktorí sú závislí od rybolovných činností, pamätajúc pritom na pobrežný rybolov a socio-ekonomické aspekty“ a presadzovať „pobrežné rybolovné činnosti s prihliadnutím na socio-ekonomické aspekty“;
- D. keďže dosiahnutie ochrany lovených populácií a environmentálnych cieľov SRP by samé osebe nestačilo na to, aby bolo možné konštatovať, že SRP je úspešná;
- E. keďže je vhodné zachovať rovnováhu medzi tromi piliermi udržateľnosti a zároveň riešiť nedostatky v sociálnom rozmere SRP;

¹³ Európska komisia, Európska výkonná agentúra pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie, Bastardie, F., Feary, D., Kell, L. a kol., [Climate change and the common fisheries policy – adaptation and building resilience to the effects of climate change on fisheries and reducing emissions of greenhouse gases from fishing: final report](#), (Zmena klímy a spoločná rybárska politika – adaptácia na zmenu klímy, zvyšovanie odolnosti voči jej vplyvom na rybárstvo a znižovanie emisií skleníkových plynov z rybolovu: záverečná správa), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2022.

- F. keďže úlohou SRP je prispievať aj k dodávkam udržateľných potravín na trh EÚ a k zníženiu jeho závislosti od dovozu potravín;
- G. keďže potravinová bezpečnosť je jedným z cieľov udržateľného rozvoja; keďže rybie bielkoviny majú mimoriadnu strategickú hodnotu a sú neoddeliteľnou súčasťou potravinovej bezpečnosti; keďže rybolov patrí medzi systémy s najnižším vplyvom na produkciu živočíšnych bielkovín;
- H. keďže Komisia označila potrebu získavať viac potravín z oceánov za strategický cieľ; keďže v správe vedeckej skupiny na vysokej úrovni z roku 2017, ktorú vymenoval vtedajší komisár Karmenu Vella, sa odporúča „zohľadniť paradigmu zodpovednej kultúry „potraviny z oceánov“ a začleniť ju do všeobecných politických programov tak na úrovni EÚ, ako aj na globálnej úrovni;
- I. keďže rybárstvo EÚ je strategickým odvetvím Únie, ktoré vytvára značný počet priamych a nepriamych pracovných miest v rybolovných a pobrežných oblastiach, pomáha pri zaisťovaní potravinovej bezpečnosti a zachováva udržateľné hospodárstvo tým, že zamestnanosť a živobytie ľudí viaže na danú oblasť, a tým pomáha udržiavať kultúrne tradície;
- J. keďže rybolov vytvára pracovné miesta na mori aj na súši; keďže niektoré regióny závisia od vylodení v miestnych prístavoch, ak chcú zaisťovať životaschopnosť mnohých podnikov a zachovať živé pobrežné komunity;
- K. keďže výrobcovia potravín z vodných živočíchov a všetky súvisiace odvetvia zohrávajú kľúčovú úlohu pre spoločnosť a komunity, ktoré z nich žijú;
- L. keďže rybolov je nenahraditeľným prínosom k potravinovej bezpečnosti EÚ;
- M. keďže ciele zabezpečiť dodávky potravín z rybárstva EÚ a zaručiť primeranú životnú úroveň by mali zohrávať významnejšiu úlohu v rozhodovacom procese;
- N. keďže zdravé európske odvetvie rybárstva je nevyhnutné na zníženie závislosti od dodávky potravín do EÚ z tretích krajín, ako je Čína;
- O. keďže oceán sa v medzinárodných rokovaniach pod záštitou Organizácie Spojených národov musí uznávať za spoločný statok ľudstva;
- P. keďže EÚ by mala presadzovať ciele SRP na medzinárodnej úrovni, vytvárať rovnaké podmienky a spolupracovať s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami s cieľom zlepšiť dodržiavanie medzinárodných pravidiel, vrátane opatrení v boji proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu, a to na základe najlepších dostupných vedeckých poznatkov;
- Q. keďže treba zvoliť takú politiku riadenia rybolovných zdrojov, ktorá rešpektuje kolektívny prístup k rybolovným zdrojom, je založená primárne na ich biologických aspektoch a funguje ako systém spoločného riadenia rybárstva, ktorý zohľadňuje osobitné podmienky rybolovných zdrojov a príslušných morských oblastí s efektívnym zapojením ľudí pracujúcich v tomto odvetví;

- R. keďže Komisia vo svojom oznámení s názvom Súčasnosť a budúcnosť spoločnej rybárskej politiky: pakt o rybárstve a oceánoch v záujme udržateľného, inovatívneho a inkluzívneho riadenia rybárstva založeného na vede navrhuje skôr zlepšiť vykonávanie SRP, než túto politiku revidovať;
- S. keďže od roku 2016 už Európsky parlament a Rada pri prijímaní regionálnych viacročných plánov vyžadujú, aby sa úrovne rybolovnej úmrtnosti založené na maximálnych udržateľných výnosoch používali len v prípade hlavných cieľových populácií; keďže tieto plány poskytujú aj istú nevyhnutnú dodatočnú flexibilitu pri referenčných úrovniach úmrtnosti, konkrétne s úmyslom zohľadniť vzájomný vzťah medzi populáciami a rybolovom (účinky tzv. blokačných druhov); keďže vo viacročnom pláne pre západné Stredozemie sa zákonodarca rozhodol posunúť lehotu na uplatňovanie úrovni rybolovnej úmrtnosti založenej na maximálnych udržateľných výnosoch na rok 2025;
- T. keďže vedci uznávajú, že dosiahnutie maximálneho udržateľného výnosu u všetkých populácií súčasne je prakticky nemožné;
- U. keďže zdravotný stav populácií rýb sa v jednotlivých vodách EÚ líši;
- V. keďže opatrenia na riadenie rybárstva prijaté v rámci SRP prinášajú výsledky, pretože počet populácií rýb využívaných na udržateľnej úrovni sa zvyšuje, čím sa umožňuje dosahovanie vyšších výnosov v prípade populácií, ktoré boli využívané nadmerne;
- W. keďže EÚ nedodrжала konečný termín na dosiahnutie miery využívania maximálneho udržateľného výnosu u všetkých populácií rýb do roku 2020; keďže sa ale na druhej strane dosiahol značný pokrok pri plnení cieľa maximálneho udržateľného výnosu, a to najmä v severovýchodnom Atlantiku a Baltskom mori, kde bolo 99 % vylodení v roku 2020, ktoré riadi výlučne EÚ a pre ktoré boli k dispozícii vedecké odporúčania, v súlade s „udržateľným riadením populácií“;
- X. keďže EÚ sa zaviazala plniť Agendu OSN 2030, ktorá zahŕňa cieľ udržateľného rozvoja č. 14 „zachovať a udržateľne využívať oceány, moria a morské zdroje na účely udržateľného rozvoja“;
- Y. keďže preskúmanie SRP z roku 2013 viedlo k zásadnej zmene paradigmy po desaťročia riadeného rybárstva, keď sa začalo vyžadovať, aby všetky úlovky, najmä úlovky druhov mimo kvót alebo rýb nedosahujúcich predpísanú veľkosť, boli ponechané na palube plavidiel a vylodené; keďže sa však zdá, že tento nástroj, ktorý bol navrhnutý tak, aby prispel k realizácii cieľa postupného odstránenia odhadzovania nechcených úlovkov v rybolove, sa sám osebe stal cieľom;
- Z. keďže povinnosť vylodiť úlovky spôsobuje, že mnohé viacdruhové rybárstva sú nerentabilné, najmä preto, že rybári musia na palube triediť a skladovať ryby s nízkou alebo nepredajnou hodnotou, čo znamená viac práce, menej času na odpočinok a menej skladovacích priestorov na palube; keďže povinnosť vylodiť úlovky môže viesť aj k nedostatočnému využívaniu oprávnených rybolovných možností u niektorých populácií rýb, pretože plavidlá musia po vyčerpaní svojej kvóty pre jednu populáciu (tzv. blokačné druhy) zastaviť všetky rybolovné činnosti;

- AA. keďže úroveň nechcených úlovkov je pri rôznych druhoch rybolovu veľmi rôznorodá; keďže uplatňovanie rôznych možností flexibility stanovených v článku 15 základného nariadenia o SRP viedlo k mnohým zložitým, neustále sa meniacim a nekontrolovateľným druhom výnimiek z povinnosti vyložiť úlovky;
- AB. keďže najúspešnejšie politiky zamerané na zníženie a elimináciu odhadzovania úlovkov vo svete sú realizované postupným prístupom, pri ktorom sa politika vyvíja na základe skúseností získaných z praxe;
- AC. keďže udržateľný rybolov si vyžaduje nové techniky so selektívnym rybárskym výstrojom, ktoré vedia tiež zaručiť dobré výnosy;
- AD. keďže SRP a nariadenie o technických opatreniach sú vzájomne prepojené, a preto treba v záujme uľahčenia povoľovania inovačného výstroja zrevidovať aj toto nariadenie;
- AE. keďže počty celkového povoleného výlovu (TAC) by sa mali prispôbiť tým, ktoré sú nevyhnutné na riadenie rybného hospodárstva ako celku; keďže Medzinárodná rada pre výskum mora (ICES) uviedla, že viaceré TAC by sa mohli vypustiť zo systému EÚ bez toho, aby to narušilo celkové hospodárenie s rybolovnými zdrojmi¹⁴;
- AF. keďže zásadou relatívnej stability, po prvýkrát stanovenou v základnom nariadení o SRP z roku 1982 a uplatnenou v TAC a nariadení o kvótach v roku 1983, sa stanovil kľúč alokácie TAC podľa členských štátov na základe zásad pridelovania historických úlovkov (1973 – 1978), ako je zakotvené v tzv. Haagskych preferenciách z roku 1976;
- AG. keďže relatívna stabilita má veľký význam z hľadiska predvídateľnosti a kontinuity rybárskej flotily v Európskej únii;
- AH. keďže brexit ovplyvnil rozdelenie rybolovných práv v EÚ a mal socio-ekonomické následky;
- AI. keďže EÚ musí plniť ciele Parížskej dohody v oblasti boja proti zmene klímy a dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050, ale aj záväzky Medzinárodnej námornej organizácie (IMO) a pritom zaistiť pracovné miesta a udržateľný rast tak, aby nedošlo k ohrozeniu potravinárskej výroby, dodávok potravín a potravinovej bezpečnosti;
- AJ. keďže rybolov nie je činnosťou, pri ktorej dochádza k najväčšiemu počtu nehôd, napriek tomu k nim zo všetkých námorných lodí najčastejšie dochádza na rybárskych lodiach; keďže v roku 2018 bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom zaznamenaný 40 % nárast incidentov v súvislosti s rybárskymi plavidlami;
- AK. keďže napriek tomu tento trend klesá, pričom prevažná väčšina incidentov je spôsobená ľudskými faktormi (62,4 %) a druhou najčastejšou príčinou je zlyhanie systému/vybavenia (23,2 %); keďže tromi najčastejšie uvádzanými faktormi, ktoré prispievajú k nehodám na rybárskych plavidlách spôsobeným ľudskou činnosťou, sú nedostatočná informovanosť o bezpečnosti, chýbajúce vedomosti a neprimerané

---

¹⁴ Žiadosť EÚ adresovaná ICES o poskytnutie poradenstva v otázke preskúmania príspevku TAC k riadeniu rybárstva a ochrane populácií, ICES (2018). Osobitné odporúčanie rady ICES: Ekoregióny severovýchodného Atlantiku, sr.2018.15., uverejnené 20. septembra 2018, <https://doi.org/10.17895/ices.pub.4531>.

pracovné metódy medzi zamestnancami na palube; keďže pri všetkých týchto faktoroch nemožno oddeliť od ziskovosti odvetvia rybolovu, bez ktorej by nebolo možné ďalej investovať do bezpečných pracovných podmienok;

- AL. keďže v odvetví rybníctva príde každý rok o život 32 000 ľudí, nehovoriac o tisíckach obetí úrazov; keďže okrem toho, ako upozorňujú aj profesijné organizácie, počet chorôb z povolania u tých, ktorí sa podieľajú na tejto náročnej činnosti, sa v posledných rokoch alarmujúco zvýšili;
- AM. keďže rybolov je náročné povolanie, ktoré vážne ohrozuje zdravie a bezpečnosť tých, ktorí ho vykonávajú; keďže Medzinárodná organizácia práce uznala tento problém v dohovore z roku 2007 a vyzvala krajiny, ktoré ho ratifikovali, aby zaručili bezpečné a zdravé pracovné podmienky v tomto odvetví; keďže je zrejmé, že dobré životné podmienky pracovníkov na palube rybárskych plavidiel sú nevyhnutné pre budúcnosť tohto odvetvia;
- AN. keďže by sa malo zdôrazniť, že činnosti námorného rybolovu zohrávajú dôležitú úlohu pri zlepšovaní životnej úrovne rybárskych komún;
- AO. keďže Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond (ENRAF) ponúka finančnú podporu pri prechode na udržateľnejšie formy rybolovu vrátane podpory na zlepšenie energetickej hospodárnosti rybárskych plavidiel alebo na inovácie výstroja na rybolov s malým vplyvom;
- AP. keďže však táto podpora nie je dostatočná; keďže obmedzenia rybolovnej kapacity, ako aj malé rozpätia, ktoré majú niektoré členské štáty v rámci svojich vnútroštátnych stropov, neumožňujú zlepšovať bezpečnosť, pracovné a životné podmienky na palube rybárskych plavidiel; keďže nové bezuhlíkové pohonné systémy si vyžadujú viac priestoru na palube ako tradičné motory a palivové nádrže;
- AQ. keďže v základnom nariadení o SRP sa stanovuje, že viacročné plány sa musia prijímať prioritne; keďže tento prístup nepochybne prispel k lepšiemu riadeniu zdrojov a k relatívnej istote v tomto odvetví;
- AR. keďže niektoré populácie rýb žijú v morských oblastiach, na ktoré sa vzťahujú rozdielne regionálne viacročné plány, a preto treba prijímať konzistentné opatrenia pokrývajúce celý rozsah ich pohybu;
- AS. keďže SRP sa ešte nevykonáva v plnej miere a niektoré z jej opatrení, ako je zriadenie oblastí na obnovu populácií rýb, sa zatiaľ nevyužili;
- AT. keďže regionalizácia ponúka jedinečnú príležitosť vyhnúť sa mikromanažmentu z Bruselu a prispôbiť rozhodovací proces regionálnym a miestnym špecifikám, tradičným štruktúram (ako napríklad rybárskym cechom – *cofradías*) a konkrétnym činnostiam (ako je lov z brehu a zber mäkkýšov, kôrovcov a ostnatokožcov);
- AU. keďže včasné a účinné konzultácie a zapojenie príslušných odvetví majú zásadný význam pre dobré, realizovateľné, spravodlivé, všeobecne akceptované a úspešné právne predpisy, ako aj pre ich vykonávanie a dodržiavanie; keďže v tejto súvislosti je úloha poradných rád kľúčová a ich poradenstvo má zásadný význam v rozhodovacom procese;

- AV. keďže poradné rady majú potenciál stať sa kľúčovými orgánmi v samostatnom alebo spoločnom riadení založenom na výsledkoch;
- AW. keďže Komisia pravidelne zverejňuje *ex post* analýzu hospodárskej situácie rybárskych flotíl EÚ, ale napriek tomu jej iniciatívam v oblasti stratégií alebo právnych predpisov týkajúcich sa riadenia rybníctva často chýba riadne *ex ante* posúdenie socio-ekonomických aspektov;
- AX. keďže prijímanie rozhodnutí založené na vedeckých poznatkoch, skúsenostiach rybárov a úplných posúdeniach vplyvu zaručuje objektívny základ rozhodovacieho procesu a je spoľahlivejšie a ľahšie akceptované príslušnými odvetviami;
- AY. keďže rybolov a akvakultúra sú relatívne malé hospodárske odvetvia, ale sú strategické vzhľadom na svoju socio-ekonomickú úlohu a svoj význam v oblasti potravinovej bezpečnosti, tak ako sa ukázalo počas pandémie COVID-19 a nedávneho medzinárodného geopolitického vývoja;
- AZ. keďže stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 zahŕňa cieľ znížiť negatívny vplyv rybolovu a ťažby na citlivé morské biotopy a druhy vrátane morského dna s cieľom dosiahnuť dobrý environmentálny stav;
- BA. keďže ciele stratégie EÚ v oblasti biodiverzity zahŕňajú zníženie vedľajších úlovkov druhov na úroveň, ktorá umožňuje ich obnovu a ochranu;
- BB. keďže výrobky výlučne na rastlinnej báze sa už na vnútornom trhu predávajú pod obchodným názvom „ryby“ alebo ako rôzne druhy rýb;
- BC. keďže maloobjemoví a drobní rybári, ako aj odvetvie lovu mäkkýšov a kôrovcov a ostnatokožcov zohrávajú strategickú úlohu pri dostupnosti dodávok potravín a kľúčovú socio-ekonomickú úlohu v mnohých pobrežných komunitách;
- BD. keďže maloobjemový rybolov vrátane drobného rybolovu má svoje osobité charakteristiky a výzvy;
- BE. keďže SRP a z nej vyplývajúce nariadenia nemusia adekvátne zohľadňovať osobité charakteristiky maloobjemového a drobného rybolovu a v takýchto prípadoch nemusia správne, dostatočne alebo v potrebnej miere reagovať na viaceré problémy, ktorým tieto odvetvia v súčasnosti čelia;
- BF. keďže profesionálne námorné činnosti sa vo všeobecnosti považujú za vysoko rizikové a nebezpečné a zvlášť rybolov, kde 85 % plavidiel EÚ tvoria malé pobrežné plavidlá (celková dĺžka do 12 metrov), a navyše sú vystavované ešte väčšiemu riziku spôsobenému nepriaznivými poveternostnými podmienkami a prevádzkou v blízkosti pobrežia;
- BG. keďže majú malé pobrežné plavidlá ešte väčšie ťažkosti so zabezpečením ochrany a zlepšovaním pracovných podmienok aj pre riziká spojené s pokročilým vekom značnej časti flotily;
- BH. keďže okrem toho nedávne výzvy, ako sú brexit, pandémie COVID-19 a ruská útočná vojna proti Ukrajine, výrazne ovplyvnili práve maloobjemový rybolov;

- BI. keďže v nariadení o Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde (nariadenie o ENRAF) je „maloobjemový pobrežný rybolov“ vymedzený ako rybolovné činnosti, ktoré uskutočňujú morské a vnútrozemské rybárske plavidlá s celkovou dĺžkou menej ako 12 metrov, ktoré nepoužívajú vlečený výstroj, ako aj rybári loviaci z brehu vrátane zberačov mäkkýšov, kôrovcov a ostnatokožcov; keďže toto je jediné vymedzenie pojmu maloobjemový pobrežný rybolov, ktoré existuje v právnych predpisoch EÚ;
- BJ. keďže vo viacerých členských štátoch a na medzinárodných fórach presahujú vlastnosti charakterizujúce maloobjemový rybolov rámec definície v nariadení o ENRAF, pretože platí celý rad ďalších kritérií, a to aj pokiaľ ide o povolený výstroj, maximálnu dĺžku plavidla, výkon motora, maximálne trvanie rybárskych výjazdov, vzdialenosť od prístavu, v ktorom môžu plavidlá vykonávať svoju činnosť, územie, na ktorom ju môžu vykonávať, maximálny povolený čas plavby a vlastníctvo plavidla;
- BK. keďže za stanovenie rybolovných možností, ktoré sa potom pridelujú členským štátom podľa zásady relatívnej stability, zodpovedá Rada; keďže v súlade so zásadou subsidiarity zodpovedajú za pridelovanie rybolovných možností jednotlivým rybárskym flotilám členské štáty;
- BL. keďže v súlade s článkom 17 nariadenia o SRP členské štáty pri pridelovaní rybolovných možností, ktoré majú k dispozícii, musia používať transparentné a objektívne kritériá vrátane kritérií environmentálnej, sociálnej a hospodárskej povahy a ich snahou má byť poskytovanie stimulov tým rybárskym plavidlám Únie, ktoré používajú selektívny rybársky výstroj alebo rybolovné techniky so zníženým vplyvom na životné prostredie;
- BM. keďže medzi odvetviami v rôznych krajinách môžu existovať veľké rozdiely, a preto univerzálny prístup nie je žiaduci;
- BN. keďže zo zatiaľ posledného posúdenia sociálneho rozmeru SRP výborom STECF vyplýva, že v roku 2020 reagovalo na žiadosť Komisie poskytnúť informácie o použítom spôsobe pridelovania kvót 16 z 23 pobrežných členských štátov; keďže niektoré z týchto odpovedí sa dali použiť iba čiastočne, pretože obsahovali len všeobecné opisy vnútroštátnych rybárskych flotíl alebo len jednoducho opisovali zámer pridelovania kvót bez toho, aby sa v nich uvádzali „transparentné a objektívne“ kritériá;
- BO. keďže Parlament pri viacerých príležitostiach vyzval Komisiu a členské štáty, aby prijali podporné opatrenia osobitne pre odvetvie maloobjemového pobrežného rybolovu;
- BP. keďže z fondu ENRAF sa poskytuje finančná podpora mladým rybárom, ktorí začínajú s rybolovnými činnosťami, pričom neexistuje žiadna následná záruka, že získajú rybolovné možnosti;
- BQ. keďže organizácie výrobcov zohrávajú kľúčovú úlohu pri vykonávaní a presadzovaní cieľov SRP a spoločnej organizácie trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry;
- BR. keďže aj iné tradičné štruktúry, ako napríklad rybárske kooperatívy, sú kľúčovými aktérmi v potravinových systémoch niektorých členských štátov, v ktorých pôsobia ako neziskové subjekty sociálneho hospodárstva, ktoré zastupujú odvetvie rybárstva, a

najmä maloobjemové pobrežné flotily a zberačov mäkkýšov, kôrovcov a ostnatokožcov, vykonávajú funkcie v rámci spoločného riadenia v prospech námorného rybolovu a pracovníkov v odvetví rybárstva, a plnia aj obchodné úlohy, ako je predaj produktov a poskytovanie poradenských a riadiacich služieb;

- BS. keďže vnímanie odvetvia rybolovu verejnosťou je stále spojené s negatívnymi stereotypmi o vplyve rybolovných činností na morský život, a to aj napriek snahám a úspechom tohto odvetvia, ako aj sústavnej ochote zvyšovať udržateľnosť rybolovu; keďže toto negatívne vnímanie ovplyvňuje modely spotreby produktov akvakultúry, ako aj atraktivnosť pracovných miest v odvetví rybárstva EÚ, ktoré takisto čelí obrovskej výzve spojenej s generačnou výmenou;
- BT. keďže generačná výmena závisí od atraktívnosti tohto odvetvia a mladšie generácie chcú skôr pracovať v udržateľných a ziskových odvetviach;
- BU. keďže rybolov sa všeobecne považuje za rizikové povolanie, ktoré navyše zhoršuje náročný charakter práce na rybárskych lodiach a nestále príjmy; keďže ide o významné faktory vysvetľujúce nedostatočný záujem mladých ľudí o toto povolanie, čo ohrozuje generačnú výmenu v odvetví rybárstva a vôbec budúcnosť tohto odvetvia ako takého;
- BV. keďže zlepšenie životných a pracovných podmienok a bezpečnosti rybárov je hlavným sociálnym cieľom, ktorý je nevyhnutný na prilákanie mladých ľudí a na úspešnú generačnú výmenu;
- BW. keďže mladí ľudia, ktorí chcú začať podnikáť ako rybári, musia čeliť mnohým prekážkam;
- BX. keďže nástroje SRP, ktoré môžu zvýšiť atraktivnosť rybolovu a akvakultúry ako povolania, nie sú dostatočné;
- BY. keďže v SRP sa neuvádzajú celospoločenské obavy, ako sú zmena klímy, brexit, zelená dohoda, energetická kríza, ani sa v nej nerieši vplyv zvyšujúceho sa počtu chránených morských oblastí na potravinovú bezpečnosť, rozširovanie lokalít na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov na mori či energetická transformácia;
- BZ. keďže napriek tomu sa väčšina členských štátov, ale aj ekonomickí partneri EÚ v odvetví rybolovu často odvolávajú na neisté príjmy z rybolovnej činnosti v niektorých odvetviach, čo je príčinou nedostatočného záujmu mladých ľudí o rybolov a to je trend, ktorý v posledných rokoch rastie a spôsobuje ďalšie ťažkosti so zachovaním činností, ktoré sú postihnuté stratou pracovných miest v pobrežných komunitách;
- CA. keďže však väčšina členských štátov a partnerov EÚ v odvetví rybolovu uvádza ako častý dôvod nedostatočný záujem mladých ľudí o rybolov, čo je skutočnosť, ktorá bola prvýkrát zaznamenaná už najmenej pred dvomi desaťročiami a ktorá spôsobuje dodatočné ťažkosti celému odvetviu a prehĺbuje sociálne problémy v pobrežných komunitách tak v kontinentálnej Európe, ako aj v zámorských regiónoch;
- CB. keďže značný počet ľudí pracujúcich v odvetví rybárstva tvoria ženy a väčšina z nich je zamestnaná, často neoficiálne, ako pomocná sila pri činnostiach na pevnine podporujúcich prácu na mori, najmä v prípade drobného rybolovu; keďže napriek tomu, že ženy výrazne pomáhajú tomuto odvetviu, ich úloha stále nie je dostatočne uznávaná;

- CC. keďže boj proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu pomáha zabezpečiť rovnaké podmienky pre spravodlivú hospodársku súťaž medzi EÚ a niektorými zahraničnými flotilami s nižšími sociálnymi a environmentálnymi normami, ktoré môžu znižovať konkurencieschopnosť výrobcov z EÚ pri predaji ich výrobkov na trhu EÚ; keďže rovnosť podmienok sa nedá zabezpečiť iba právnymi predpismi proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu;
- CD. keďže ochrana a podpora modelu udržateľnosti EÚ plne zodpovedá potrebám ochrany odvetví EÚ a mala by ísť ruka v ruke s ochranou ich záujmov;
- CE. keďže spoločné podniky s kapitálom EÚ zohrávajú svoju úlohu pri šírení hodnôt SRP a cieľov udržateľnosti a zároveň majú veľký význam pre rozvojovú spoluprácu s tretími krajinami, čo prispieva k zlepšovaniu ekonomiky, pracovných podmienok a potravinovej bezpečnosti v krajinách, v ktorých majú sídlo;
- CF. keďže rybolov zohrával veľmi významnú úlohu v kampani pred referendum o členstve Spojeného kráľovstva v EÚ v roku 2016;
- CG. keďže zvýšenie autonómnych colných kvót na filé z tuniaka prinieslo prospech čínskemu priemyslu, ktorý nevyžaduje informácie o výsledovateľnosti a spolieha sa na dotácie;
- CH. keďže najvzdialenejšie regióny čelia osobitným výzvam spojeným s ich odľahlou polohou, topografiou, malými trhmi a klímou, ako sa uvádza v článku 349 ZFEÚ; keďže osobitné črty rybolovu v najvzdialenejších regiónoch nie sú v SRP dostatočne zohľadnené;
- CI. keďže drobný rybolov v najvzdialenejších regiónoch je hlavným potenciálom ich ekonomiky, zdrojom potravinovej sebestačnosti a tradičnou činnosťou, ktorá je súčasťou ich kultúry, vytvára pracovné miesta na mori a v spracovateľskom priemysle a prispieva k dynamike odvetvia cestovného ruchu, ktorý je dôležitou ekonomickou hnacou silou týchto regiónov;
- CJ. keďže v záujme prežitia odvetvia rybárstva v najvzdialenejších regiónoch a v súlade so zásadami rozdielneho zaobchádzania s malými ostrovmi a územiaми uvedenými v ciele udržateľného rozvoja č. 14 by v zmysle článku 349 ZFEÚ malo byť možné podporovať obnovu plavidiel na drobný rybolov v najvzdialenejších regiónoch, ktoré vyloďujú všetky svoje úlovky v miestnych prístavoch a prispievajú k miestnemu udržateľnému rozvoju;
- CK. keďže ukazovatele toho, či je rybolovná kapacita v rovnováhe s dostupnými rybolovnými možnosťami, nie sú prispôbené charakteristikám miestnych flotíl v najvzdialenejších regiónoch;
- CL. keďže treba zväziť a uznať osobité vlastnosti a trvalé štrukturálne obmedzenia najvzdialenejších regiónov; zdôrazňuje, že odvetvie rybárstva zohráva dôležitú úlohu z hľadiska socio-ekonomickej situácie, zamestnanosti a podpory hospodárskej a sociálnej súdržnosti týchto regiónov a že udržateľné modré hospodárstvo znamená potenciál rastu zamestnanosti; upozorňuje, že geografická poloha stavia najvzdialenejšie regióny do privilegovanej pozície pri monitorovaní a kontrole pobrežných a oceánskych oblastí

a mala by sa využiť na úsilie EÚ v boji proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu;

- CM. keďže zmena klímy je veľkou výzvou pre ochranu morských zdrojov, ale aj pre budúce živobytie prevádzkovateľov, ktorí sú od rybolovu závislí;
- CN. keďže rybári sú obeťami zmeny klímy;
- CO. keďže zmena klímy je hlavnou priamou príčinou, ktorá ovplyvňuje morské druhy tým, že mení ich početnosť, rozmanitosť a spôsob migrovania a vplýva na ich potravu, vývoj a reprodukciu, ako aj na medzidruhové vzťahy; keďže tieto zmeny majú vplyv na SRP a hospodárenie s vodami EÚ;
- CP. keďže odolnosť a dobré zdravie morských ekosystémov má zásadný význam pre reguláciu klímy a ochranu populácií rýb;
- CQ. keďže zachovanie a obnova ekosystémov modrého uhlíka majú zásadný význam pre odolnosť pobrežných komunít a odvetvie rybárstva;

Všeobecné ciele SRP

1. pripomína, že SRP musí zabezpečovať, aby boli rybolovné a akvakultúrne činnosti dlhodobo environmentálne udržateľné a riadené spôsobom, ktorý je v súlade s cieľom dosiahnuť hospodársky a sociálny prínos a prínos v oblasti zamestnanosti, a cieľom prispievať k dostupnosti dodávok potravín; ďalej pripomína, že v článku 39 ZFEÚ sa stanovuje, že SRP musí zaručovať dostupnosť dodávok a zabezpečiť primeranú životnú úroveň rybárskych a akvakultúrnych komunít;
2. vyjadruje poľutovanie nad tým, že od roku 2014 neboli pri vykonávaní SRP dostatočne zohľadňované socio-ekonomické aspekty ani dostupnosť dodávok potravín či ekosystémový prístup, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie udržateľného riadenia populácií;
3. domnieva sa, že z toho vyplývajúce negatívne vplyvy na odvetvie rybolovu sa ešte zhoršili po tom, čo sa objavili nové bezprecedentné výzvy, ktoré nebolo možné v roku 2012 pri koncipovaní SRP predvídať, napríklad brexit, pandémie ochorenia COVID-19 a energetická kríza; upozorňuje na výrazný vplyv ruskej útočnej vojny proti Ukrajine, ktorá nepriaznivo vplýva na oblasti, ako je námorná bezpečnosť, čo vedie k narušeniu rybolovných činností, najmä v Čiernom mori, v dôsledku plávajúcich námorných mín, a vedie k strate biodiverzity, čo sa prejavuje najmä alarmujúcim nárastom úmrtnosti veľrybotvarých cicavcov v Čiernom mori;
4. víta rýchle prijatie opatrení zo strany EÚ na podporu a zlepšenie fungovania tohto odvetvia v ťažkých časoch; zdôrazňuje však, že kumulatívne účinky tejto situácie priviedli mnohé flotily na pokraj kolapsu a oslabili ziskovosť tisícov podnikov do takej miery, že je ohrozená ich samotná existencia, čo môže mať katastrofálny vplyv na zamestnanosť a sociálnu súdržnosť v pobrežných oblastiach;
5. zdôrazňuje, že vykonávanie SRP sa bude musieť prispôbiť potrebám boja proti zmene klímy, keďže EÚ sa zaviazala, že do roku 2050 bude klimaticky neutrálna;

6. zastáva preto názor, že SRP sa musí vykonávať aj naďalej a v prípade potreby sa musí zodpovedajúcim spôsobom zreformovať a prispôbiť;
7. podčiarkuje, že morské plody sú veľmi kvalitným zdrojom bielkovín a dôležitou súčasťou zdravej stravy a vo všeobecnosti zanechávajú nižšiu uhlíkovú stopu ako potraviny z pevniny; uznáva preto strategickú hodnotu morských plodov v kontexte Európskej zelenej dohody a ich príspevok k napĺňaniu hneď niekoľkých cieľov udržateľného rozvoja, napríklad cieľa 2 „Žiadny hlad“, cieľa 3 „Kvalita zdravia a života“, cieľa 12 „Zodpovedná výroba a spotreba“, cieľa 13 „Opatrenia v oblasti klímy“ a cieľa 14 „Život pod vodou“;
8. domnieva sa, že SRP musí rešpektovať všetky politické ciele rovnako; zdôrazňuje potrebu zachovania rovnováhy medzi tromi piliermi udržateľnosti v rámci SRP; podporuje preto posilnenie SRP a zároveň riešenie nedostatkov a zvýšenie ambícií, pokiaľ ide o jej socio-ekonomické hľadiská a aspekty potravinovej bezpečnosti, ako aj plné uplatňovanie ekosystémového prístupu a dosiahnutie rovnakých podmienok v jej medzinárodnom rozmere;
9. zastáva názor, že medzi ciele rybarskej politiky by malo patriť zaistenie zásobovania obyvateľstva rybami v rámci zabezpečenia potravinovej bezpečnosti a sebestačnosti, rozvoj pobrežných komunít a propagácia a zvyšovanie spoločenského uznania povolani súvisiacich s rybolovom, ako aj podpora pracovných príležitostí a zlepšovanie životných podmienok rybárov;
10. vyzýva Komisiu, aby na tento účel pravidelne vykonávala celkové posúdenia vplyvu *ex ante* a *ex post* vrátane socio-ekonomických analýz ešte skôr, ako sa navrhne akákoľvek stratégia alebo právny predpis alebo prijímú akékoľvek politické rozhodnutia po porade so všetkými zainteresovanými stranami z odvetvia rybnárstva;
11. konštatuje, že hoci sa v základnom nariadení o SRP zdôrazňujú environmentálne, socio-ekonomické ciele a ciele politiky v oblasti potravinovej bezpečnosti, nariadenie (EÚ) 2016/2336 o hlbokomorských populáciách rýb rieši výlučne environmentálne aspekty; domnieva sa, že v budúcnosti by všetky nariadenia, ktoré vychádzajú zo základného nariadenia, mali v plnej miere zahŕňať tak socio-ekonomické aspekty, ako aj aspekty potravinovej bezpečnosti;
12. vyzýva Komisiu a Radu, aby pri tvorbe politik kládli väčší dôraz na význam rybnárstva vo vzťahu k potravinovej bezpečnosti, keďže je zdrojom kvalitných morských produktov, najmä v krízach, ako je pandémia ochorenia COVID-19, ale aj vo vzťahu k ekonomickej a sociálnej oblasti či ku kultúrnemu, turistickému a gastronomickému dedičstvu európskych pobrežných a ostrovných komunít;
13. zdôrazňuje strategickú úlohu rybárov a odvetvia akvakultúry v potravinovom hodnotovom reťazci a pri zaručení potravinovej bezpečnosti, ale aj úlohu žien ako rybárov, kapitánok lodí, pomocných pracovníčok na pobreží, pri výrobe sietí, v baliarňach atď. a potrebu ich uznania;
14. pripomína, že všetky moria a oceány sú globálnym spoločným statkom a morské zdroje prírodným verejným zdrojom, že rybolovné činnosti a ich riadenie sú hodnotou založenou na týchto zdrojoch a patria do nášho spoločného dedičstva a že tieto zdroje by sa mali spravovať na základe spoľahlivých vedeckých odporúčaní spôsobom, ktorý

zaručí čo najväčší dlhodobý prínos pre celú spoločnosť;

15. domnieva sa, že strop pomoci *de minimis* pre podniky spracúvajúce produkty rybolovu a akvakultúry by sa mal zosúladiť so schémou, ktorá platí pre poľnohospodárske spracovateľské podniky, tak aby sa zachovala konzistentnosť a zaručila potravinová bezpečnosť; víta preto zmeny, ktoré v tejto súvislosti prijala Komisia v súvislosti so schémou pomoci *de minimis*;

Maximálny udržateľný výnos (MSY)

16. pripomína, že cieľom SRP je okrem iného „snaha zabezpečiť, aby sa pri využívaní živých morských biologických zdrojov obnovovali a udržiavali populácie lovených druhov nad úrovňami, pri ktorých možno dosiahnuť MSY“, ako aj to, aby sa „miera využívania MSY [...] pre všetky populácie dosiahla najneskôr do roku 2020“ a do roku 2025 v prípade populácií, na ktoré sa vzťahuje plán riadenia populácií žijúcich pri morskom dne v západnom Stredozemí; upozorňuje však na to, že v prípade rybolovu vyznačujúceho sa viacerými špecifikami nie je možné uplatňovať riadenie druhov založené na modeli MSY, a to ani v prípade vedecky známych a zdokumentovaných druhov rybolovu;
17. domnieva sa, že zavedenie MSY ako referenčného bodu pre riadenie rybárstva je hnacou silou zlepšovania celkového stavu populácií rýb; pripomína, že v priebehu uplatňovania SRP odvetvie rybolovu vynaložilo značné úsilie na zníženie rybolovného tlaku až tak, že v roku 2020 klesla celková miera rybolovnej úmrtnosti v severovýchodnom Atlantiku pod hodnotu 1;
18. zdôrazňuje, že je nevyhnutné pokračovať a zintenzívniť úsilie o obnovu a udržanie populácií rýb nad úrovňami MSY, najmä v Stredozemnom mori, kde je celková miera rybolovnej úmrtnosti naďalej nad úrovňou 1, a zároveň zaručiť maximálne udržateľné úrovne produkcie morských plodov tak, aby sa zabezpečila dostupnosť dodávok potravín, ako aj pozitívne sociálne a hospodárske výnosy pre rybárov a pobrežné komunity;
19. domnieva sa, že cieľ MSY by sa mal preto realizovať so zreteľom na realitu v praxi a s prihliadnutím na socio-ekonomický rozmer, proporcionalitu a rozmer potravinovej bezpečnosti zakotvené v zmluve a v kódexe správania Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO);
20. ďalej sa domnieva, že MSY by sa mal vyvíjať ako súčasť ekosystémového modelu, ktorý zahŕňa všetky faktory ovplyvňujúce stav populácií rýb, vrátane interakcií druhov, globálneho otepľovania a znečisťovania tak, aby sa prelovenie populácií nepripisovalo iba odvetviu rybárstva;
21. vyzýva Komisiu, aby po rozsiahlych konzultáciách so zainteresovanými stranami preskúmala možnosť stanovenia cieľov riadenia rybárstva, ktorými sa zabezpečia optimálne úrovne populácií rýb a optimálna socio-ekonomická úroveň flotíl;
22. vyzýva preto členské štáty, ktoré chcú spustiť projekty týkajúce sa iných druhov riadiacich opatrení ako maximálny hospodársky výnos, aby v prípade potreby začali viesť konzultácie, ktoré im pomôžu zistiť, kde by sa takéto skúšobné projekty dali najlepšie realizovať;

Povinnosť vylodiť úlovky a zníženie množstva nechcených úlovkov

23. opakuje svoje stanovisko vyjadrené v uznesení z 18. mája 2021 o povinnosti vylodiť úlovky; pripomína, že niektoré nechcené alebo vedľajšie úlovky sú bežné, najmä pri zmiešanom rybolove, keďže ryby môžu byť poškodené alebo nepredajné, nedostatočne veľké alebo vhodné na ľudskú spotrebu, ale nesmú sa predávať atď.; ďalej pripomína, že napriek prebiehajúcemu úsiliu a spolupráci všetkých zainteresovaných strán sa povinnosť vylodiť úlovky nemôže riadne vykonávať, kým sa neodstránia niektoré nedostatky, ako napríklad nedostatočná skladovacia kapacita na palube alebo zberné zariadenia v prístave, a nezlepší primerané využívanie výnimiek; poukazuje na to, že tieto nedostatky bránia v riadnom vykonávaní, čo vedie k nedostatočnému zberu údajov o populáciách a sťažuje presný odhad úlovkov, a preto nie je možné získať spoľahlivé vedecké odhady populácií rýb;
24. upozorňuje na to, že povinnosť vylodiť úlovky nie je sama osebe cieľom, ale nástrojom na minimalizáciu nechcených úlovkov; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že vďaka lepšej selektívnosti dosiahnutej v posledných rokoch došlo k výraznému zníženiu nechcených vedľajších úlovkov; upozorňuje na to, že ide o výsledok úsilia rybárov v spolupráci s vedeckou obcou disponujúcou aplikovanými vedomosťami, ktoré podporujú rozvoj selektívnejšieho rybolovu a výstroja; zdôrazňuje preto, že treba zamerať viac úsilia na financovanie vývoja a zavádzania rybárskeho výstroja, ktorý prispieva k selektívnosti a lepšiemu zberu údajov;
25. pripomína, že Parlament požiadal Komisiu, aby posúdila vykonávanie povinnosti vylodiť úlovky vrátane posúdenia jej socio-ekonomického dosahu, ktoré treba vykonať pre všetky druhy rybolovu vrátane tých maloobjemových;
26. ďalej konštatuje, že:
  - súčasná povinnosť vylodiť úlovky by sa mala uplatňovať pragmaticky, pričom by sa mali zohľadniť osobité charakteristiky každého druhu rybolovu; zdôrazňuje význam skúseností rybárov s tým, kedy a kde loviť ryby tak, aby sa vyhli nechceným úlovkom a oceňuje ich úsilie o zvýšenie selektívnosti;
  - by sa mali podporovať výmeny kvót medzi členskými štátmi a medzi organizáciami výrobcov formou združovania kvót, ako aj technickej a časopriestorovej selektívnosti;
  - by sa mal uznať význam zachovania existujúcich výnimiek z povinnosti vylodiť úlovky založených na najlepších dostupných vedeckých odporúčaní, ako aj potreba zníženia administratívnej záťaže pri vykonávaní povinnosti vylodiť úlovky; Komisia by to mala zohľadniť pri ich preskúmaní;
  - by sa malo preskúmať uplatňovanie povinnosti vylodiť úlovky v snahe minimalizovať problémy spojené s blokačnými druhmi a so zložitou výnimiek;
  - povinnosť vylodiť úlovky by sa mala účinne kontrolovať a presadzovať a zároveň zatriktívniť, aby si ju prevádzkovatelia lepšie osvojili, a tým aj viac dodržiavali, a to najmä formou stimulov, napríklad na podporu využívania nástrojov umelej inteligencie na zlepšenie selektívnosti a identifikácie druhov, ale aj adekvátnymi úpravami a vylepšeniami európskych prístavov; vyzýva členské štáty, aby na tento

účel v plnej miere využívali možnosti a podporu z ENRAF;

27. trvá na tom, že cieľ minimalizácie nechcených úlovkov nemožno uspokojivo dosiahnuť povinnosťou vylod'ovať úlovky, preto by sa mal dosiahnuť najmä technickými opatreniami a podporiť lepšou dokumentáciou úlovkov na základe najlepších dostupných vedeckých odporúčaní; vyzýva Komisiu, aby posúdila ďalšie alternatívy minimalizácie nechcených úlovkov a navrhla opatrenia na zlepšenie fungovania povinnosti vylodiť úlovky, a pri tom ďalej hľadala rozličné spôsoby vykonávania tejto povinnosti a vývoja selektívnejšieho výstroja;

Ochranné opatrenia

Rybolovné možnosti

28. pripomína, že celkový povolený výlov (TAC) a kvóty sú najpriamejším spôsobom riadenia rybolovnej úmrtnosti, ale TAC pre jednotlivé populácie môžu byť problematické v zmiešanom rybolove (v dôsledku blokačného efektu);
29. upozorňuje na potrebu zlepšenia vedeckých odporúčaní v otázkach zmiešaného rybolovu, aj pokiaľ ide o vplyv zmeny klímy na oceány, ale aj zvaženia zloženia úlovkov a vysídľovania druhov v dôsledku zmeny klímy pri stanovovaní TAC;
30. zdôrazňuje, že v prípade rybolovu, na ktorý sa vzťahuje riadenie kvót, by problém blokačných druhov mohol viesť k zastaveniu rybolovných operácií pred koncom sezóny, čo by mohlo mať značné hospodárske dôsledky pre rybárov; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby využívali súčasné možnosti SRP, ako sú výmeny kvót alebo medziročná a medzidruhová flexibilita, pričom v tejto súvislosti zdôrazňuje, že dobrý systém kvót by mal ponúkať adekvátny stupeň flexibility, tak aby rybárom, ktorí potrebujú dodatočné kvóty pre blokačné druhy, a rybárom, ktorí majú nevyčerpané kvóty, umožnil dospieť k obojstranne prospešnej dohode;
31. vyzýva Komisiu a Radu, aby zvažili stanovenie TAC na dlhšie ako polročné alebo ročné obdobia, najmä v prípade hlavných cieľových populácií rýb, a to vždy na základe najlepších dostupných vedeckých odporúčaní a v záujme zaručenia väčšej predvídateľnosti a dlhodobej istoty pre rybárov v súlade so zásadou maximálneho udržateľného výnosu; vyzýva Komisiu a Radu, aby hľadali najlepšie dostupné vedecké odporúčania týkajúce sa možnosti zrušenia TAC pri niektorých populáciách a zároveň zabezpečili, aby príslušná populácia neprekročila v krátkodobom a strednodobom horizonte bezpečné biologické hranice;
32. zdôrazňuje, že relatívna stabilita, ktorá sa vytvorila pred štyrmi desaťročiami, je všeobecne akceptovaná ako základný nástroj na zabezpečenie dlhodobej predvídateľnosti a kontinuity pri spoločnom využívaní populácií rýb medzi krajinami;

Riadenie flotíl

33. zdôrazňuje, že napriek medzinárodnému úsiliu a úsiliu Únie o zlepšenie bezpečnostných podmienok na palubách rybárskych plavidiel, existuje stále množstvo nedostatkov, napríklad medzinárodné dohovory, ktorými sa stanovujú pravidlá a systémy ochrany lodí a ich posádok, sa týkajú najmä väčších plavidiel;

34. opakuje, že pracovné a životné podmienky na palube nemožno posudzovať nezávisle od bezpečnostných podmienok; zastáva názor, že dobré pracovné a životné podmienky na lodiach a ich adekvátne modernizácia zvyšujú bezpečnosť a predlžujú čas odpočinku rybárov; domnieva sa, že tieto aspekty majú priamy vplyv na bezpečnosť na palube, keďže veľká časť nehôd a incidentov na rybárskych plavidlách je naďalej spôsobená ľudskými chybami, či už pre chýbajúce vedomosti, nedostatočnú odbornú prípravu alebo únavu;
35. nalieha vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zaručili uplatňovanie tých najprísnejších noriem bezpečnosti na palubách plavidiel bez ohľadu na ich veľkosť; vyzýva zástupcov tohto odvetvia, aby zaviedli najlepšie možné podmienky bezpečnosti na palube;
36. trvá na tom, že vzhľadom na súčasné možnosti ENRAF, pokiaľ ide o podporu zdravia, bezpečnosti, pracovné podmienky a energetickú hospodárnosť na palubách rybárskych plavidiel, by v súčasnosti používaná hrubá priestornosť ako ukazovateľ merania rybolovnej kapacity v EÚ mohla brániť zvyšovaniu energetickej hospodárnosti, bezpečnosti a pohodlia plavidiel, keďže obmedzuje možnosti ich nahradenia a modernizácie alebo zväčšenia priestoru napriek tomu, že sa tým nezvýši schopnosť plavidiel loviť viac; zdôrazňuje, že to vzápätí bráni zlepšeniu spomínaných prvkov, čo by v konečnom dôsledku podporilo zamestnanosť, rozvoj pobrežných komunít a zvýšilo atraktivnosť tohto odvetvia, najmä pre mladých ľudí a ženy;
37. berie na vedomie oznámenie Komisie o energetickej transformácii odvetvia rybolovu a akvakultúry EÚ¹⁵, ktorého cieľom je zabezpečiť, aby odvetvie rybolovu prispievalo k cieľu EÚ stať sa klimaticky neutrálnou v roku 2050 a zároveň zaručovalo sociálne, hospodársky a environmentálne udržateľný rybolov v EÚ; poukazuje na to, že táto transformácia má viacero prekážok, ako napríklad platnú definíciu rybolovnej kapacity a jej obmedzenia; pripomína, že vodíkové, amoniakové alebo elektrické motory sú vo všeobecnosti ťažšie a väčšie ako ich dieselové ekvivalenty a že ich inštalácia na palube si preto vyžaduje dodatočnú hrubú priestornosť, ale aj to, že je nedostatok prispôbených technológií, že sú drahé a že neexistuje výskum a vývoj zameraný osobitne na potreby odvetví rybolovu a akvakultúry; vyjadruje poľutovanie nad tým, že tieto prekážky sa v oznámení Komisie neriešia;
38. vyzýva Komisiu, aby navrhla opatrenia s cieľom reagovať na potrebu uľahčiť dekarbonizáciu odvetvia rybolovu, vyriešiť problém starnutia rybárskych plavidiel a zlepšiť bezpečnosť a pracovné podmienky; domnieva sa, že takéto opatrenia by v prípade potreby mohli zahŕňať:
- plné využitie dostupnej hrubej priestornosti v rámci vnútroštátnych stropov rybolovnej kapacity,
  - nové vymedzenie rybolovnej kapacity, napríklad vylúčením „sociálnej a bezpečnostnej“ tonáže z jej výpočtu,
  - zvýšenie obmedzení rybolovnej kapacity z hľadiska hrubej priestornosti a výkonu motora bez toho, aby sa zvýšila schopnosť plavidiel loviť viac rýb;
39. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby odborníkom z odvetvia uľahčili prístup k fondom ENRAF;
40. ďalej vyzýva Komisiu a členské štáty, aby urýchlili výskum a vývoj, prispôsobili

---

¹⁵ COM(2023) 0100.

politiku štátnej pomoci v súčinnosti s ENRAF tak, aby umožňovala primerané a dostatočné financovanie, a odvetvie tak mohlo dosiahnuť dekarbonizáciu flotily EÚ v krátkom časovom rámci, ktorý vyplýva z Európskej zelenej dohody a ďalších súvisiacich povinností;

41. zároveň vyzýva Komisiu, aby preskúmala ENRAF v súlade s Dohodou WTO o rybolovných dotáciách, ktorá bola prijatá na jej 12. ministerskej konferencii 17. júna 2022, s cieľom dosiahnuť uhlíkovú neutralitu; vyzýva na schválenie financovania nových plavidiel v súlade s parametrami stanovenými v medzinárodných dohodách o rybolove;
42. ďalej vyzýva na rozvoj pomoci pri ekonomickej transformácii s cieľom pokročiť v dekarbonizácii, aby sa týkala všetkých segmentov flotily; trvá na tom, že takáto pomoc by sa mala využívať aj na nahradenie existujúcich, už starých plavidiel, efektívnejšími, bezpečnejšími, technologicky inovatívnejšími a pristrannejšími plavidlami, ktoré prispievajú k zatraktívneniu tohto odvetvia a uľahčujú generačnú výmenu;
43. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby finančnú podporu z ENRAF doplnili napríklad o Fond na spravodlivú transformáciu, nástroj RePower EU a program Horizont Európa na uľahčenie dekarbonizácie a financovanie výskumu v záujme spravodlivejšej ekologickej transformácie, pri ktorej sa na nikoho nezabudne;
44. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby spolupracovali na podpore výskumu a umožnili používanie inovatívneho výstroja a techník selektívneho rybolovu, ktoré prispievajú k výraznému zníženiu emisií CO₂ a využívania palív;

Regionálne viacročné plány

45. uznáva významnú úlohu viacročných plánov ako hlavných rámcov pre dlhodobé regionálne riadenie rybárstva na základe najlepších dostupných vedeckých, technických a hospodárskych odporúčaní, vyjadruje však poľutovanie nad tým, že ich potenciál nie je plne využitý;
46. vyzýva Komisiu posúdiť efektivitu vykonávania existujúcich viacročných plánov, aby sa zaručil ich príspevok k cieľom SRP; v prípade potreby by sa tieto plány mali aktualizovať a zlepšiť tak, aby zohľadňovali socio-ekonomické aspekty a meniace sa podmienky;
47. vyzýva Komisiu, aby v koordinácii s ostatnými partnermi v tejto oblasti, konkrétne s krajinami mimo EÚ a príslušnými regionálnymi organizáciami pre riadenie rybárstva (RFMO), preskúmala, či by sa viacročné plány podobné tým, ktoré existujú v iných morských oblastiach, mohli navrhnúť pre zostávajúce vody EÚ, najmä vo východnom Stredozemí a Čiernom mori, a ako môžu dopĺňať už existujúce nástroje riadenia v týchto morských oblastiach a spolupracovať s nimi;
48. zdôrazňuje, že je potrebné dosiahnuť synergické účinky medzi regionálnymi viacročnými plánmi a námornými politikami konkrétnymi pre danú morskú oblasť;
49. domnieva sa, že je nevyhnutné, aby všetky miestne a regionálne orgány zodpovedné za riadenie rybárstva, ako aj poradné rady, ktoré v tejto súvislosti zohrávajú zásadnú úlohu, boli plne zapojené do definovania, vypracovania a vykonávania viacročných plánov v súlade so SRP;

50. zdôrazňuje, že rybnárstvo je odvetvie, ktoré najviac závisí od zdravých, produktívnych a odolných populácií rýb a morských ekosystémov a že tieto ekosystémy sú ovplyvňované aj mnohými inými spôsobmi využívania morského prostredia a činnosťami v ňom, ako je námorná doprava a cestovný ruch, mestský a pobrežný rozvoj, využívanie surovín a zdrojov energie vrátane ťažby na morskom dne, ale aj znečisťovanie morí a zmena klímy; zdôrazňuje preto potrebu zlepšiť uplatňovanie takého ekosystémového prístupu na regionálnej, celoštátnej a európskej úrovni, v ktorom kľúčovú úlohu zohrávajú viacročné akčné plány a iné nástroje riadenia;
51. zdôrazňuje potrebu konzistentných opatrení na riadenie rybnárstva týkajúcich sa transzonálnych populácií v regiónoch, na ktoré sa vzťahuje niekoľko viacročných plánov naraz, ako aj regiónov, na ktoré sa viacročné plány nevzťahujú;

Správa

52. dôrazne odporúča, vzhľadom na strategický význam rybnárstva a akvakultúry ako zdroja zdravých a kvalitných potravín bohatých na bielkoviny, aby sa tejto politike dostalo v Komisii viac strategického uznania a aby medzi zamestnancami príslušných útvarov Komisie bol aj dostatočný počet odborníkov z oblasti rybnárstva a akvakultúry;
53. žiada, aby v budúcom kolégiu komisárov existoval komisár, ktorý by sa venoval výlučne rybnárstvu, akvakultúre a námorným záležitostiam;
54. zdôrazňuje význam toho, aby výročné správy Komisie obsahovali dostatočne podrobné informácie, tak ako sa uvádza v článku 50 SRP, v záujme účinného monitorovania a hodnotenia vykonávania SRP Komisiou; okrem toho vyzýva Komisiu, aby pri revízii SRP zmenila článok 49 s cieľom stanoviť lehotu na predloženie správy Európskemu parlamentu a Rade 10 rokov po preskúmaní a potom každých päť rokov;
55. vyzýva Komisiu, aby viac podporovala členské štáty pri vykonávaní a zabezpečovaní dodržiavania SRP a plnenia jej cieľov; zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby sa Komisia a členské štáty správali pri riadení rybolovných zdrojov transparentne; zdôrazňuje, že transparentné riadenie má zásadný význam pre zabezpečenie vysokej úrovne dôvery občanov EÚ a zachovanie dobrého mena odvetvia rybnárstva Únie;
56. navrhuje Komisii a Rade, aby sa Európskemu parlamentu udelil štatút pozorovateľa pri každoročných rokovaníach o rybolovných možnostiach, čím sa zabezpečí úplné politické zastúpenie;

Regionalizácia a zapojenie zainteresovaných strán

57. zdôrazňuje, že je dôležité posilniť regionalizáciu v rámci SRP, umožniť miestnym a regionálnym orgánom, aby sa viac zapájali do návrhu, vypracovania a hodnotenia národných operačných programov rybolovu a všeobecnejšie aj do riadenia rybnárstva, pričom sa v plnej miere využijú existujúce možnosti SRP;
58. upozorňuje na význam zohľadňovania regionálnych špecifik pri uplatňovaní harmonizovaného prístupu k riadeniu rybnárstva v celej EÚ; nabáda členské štáty k tomu, aby zintenzívnili spoluprácu v rámci regionálnych skupín s príslušnými zainteresovanými stranami, poradnými radami a miestnymi a regionálnymi orgánmi v súlade s článkom 18 základného nariadenia o SRP pri navrhovaní regionálnych opatrení ochrany v podobe spoločných odporúčaní, ktoré budú lepšie prispôbené osobitým

- charakteristikám každej jednej morskej oblasti;
59. zdôrazňuje zásadnú úlohu poradných rád pri zlepšovaní spolupráce zainteresovaných strán a pri zabezpečovaní ich primeranej a spravodlivej účasti na rozhodovacom procese EÚ;
  60. ďalej zdôrazňuje, že poradné rady sú v záujme podpory a zlepšovania právnych predpisov kľúčové pri odovzdávaní skúseností a poznatkov Európskej komisii a členským štátom, pri predkladaní odporúčaní týkajúcich sa riadenia rybníctva či socio-ekonomických a ochranných aspektov rybníctva a akvakultúry a pri objasňovaní problémov, ktorým čelia zástupcovia tohto odvetvia či iné zainteresované strany;
  61. zdôrazňuje, že aj poradné rady zohrávajú dôležitú úlohu v kontexte regionalizácie;
  62. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že regionálne zainteresované strany a poradné rady budú mať významnejšiu úlohu pri rokovaní a konzultáciách s tretími krajinami, najmä so Spojeným kráľovstvom a Nórskom; poukazuje na to, že Komisia zodpovedá za organizáciu rokovaní s tretími krajinami tak, aby umožňovali priamu interakciu a výmenu medzi zainteresovanými stranami na oboch stranách;
  63. podporuje zloženie poradných rád s väčšinovým zastúpením subjektov zo sociálnej a ekonomickej oblasti v porovnaní s inými záujmovými skupinami;
  64. upozorňuje na význam aktívneho zapojenia zainteresovaných strán do činnosti poradných rád založeného na dobrej pracovnej atmosfére vychádzajúcej zo vzájomného rešpektu, pri zohľadnení všetkých stanovísk rozličných skupín zainteresovaných strán, nestranných sekretariátov, rotujúcich predsedov a stanovísk z externých, pravidelných a nezávislých preskúmaní výkonnosti;
  65. upozorňuje na význam zapojenia poradných rád do práce Európskeho parlamentu, a preto odporúča uskutočňovať pravidelné stretnutia zástupcov poradných rád a príslušných výborov Parlamentu;
  66. vyjadruje poľutovanie nad nedostatočným monitorovaním a transparentnosťou toho, ako sa odporúčania poradných rád zohľadňujú pri rozhodovaní; vyzýva Komisiu, aby vypracovala postup, ktorý umožní poradným výborom lepšie pochopiť vplyv ich odporúčaní, napríklad zvážiť výročnú správu, prípadne doplniť do konkrétnych návrhov Komisie vysvetlenie, napríklad v odôvodneniach príslušných legislatívnych aktov, ako boli odporúčania poradných výborov zohľadnené;
  67. vyzýva Komisiu, aby sa systematicky a aktívne zúčastňovala na zasadnutiach poradných rád, lepšie komunikovala význam ich odporúčaní a zároveň aby členským štátom poskytla adekvátnu podporu pri zabezpečovaní fungovania poradných rád;
  68. domnieva sa, že spoločné riadenie je participatívny model spoluzodpovednosti založený na prístupe zdola nahor, ktorý je transparentný, proaktívny, demokratický a ktorý v rámci kultúry zodpovednosti prispieva k lepšej výmene poznatkov o riadení rybníctva, vytvára prostredie dôvery a prispieva k znižovaniu konfliktov a k prekonávaniu prekážok pri zavádzaní inovácií a potrebných opatrení v oblasti riadenia rybníctva, ako aj pri zriaďovaní, realizácii a riadení chránených morských oblastí, kde sa tento model ukázal ako veľmi úspešný;
  69. víta návrh Komisie, ktorý avizovala vo svojom oznámení o SRP dneška a zajtrajška, t. j. zrealizovať v období od jari 2023 do leta 2024 celoeurópsky participatívny prognostický projekt s názvom Rybníctvo budúcnosti, ktorý je založený na rozhovoroch

v teréne;

Rozhodnutia založené na vedeckých poznatkoch a posúdeniach vplyvu

70. vyzýva Komisiu, aby pri všetkých svojich politických a legislatívnych iniciatívach (vrátane vykonávacích aktov, ktorými sa stanovujú obmedzenia rybolovu) vychádzala z najlepších dostupných vedeckých, technických a hospodárskych odporúčaní (vrátane empirických poznatkov rybárov), z konzultácií so zástupcami odvetvia rybárstva a iných príslušných zainteresovaných strán a z ich aktívneho zapojenia, ako aj z predchádzajúcich posúdení socio-ekonomických vplyvov s využitím inovačných nástrojov, ako sú nástroje vyvinuté v rámci projektu CABFishman, v ktorom sa analyzujú vplyvy rybolovu na pobrežné oblasti;
71. vyzýva členské štáty, aby zvýšili svoje materiálne a ľudské zdroje a pripravili ich na vhodné odborné kampane a projekty tak, aby mali dostatočné vedomosti o druhoch, na ktoré sa zameriavajú politiky ochrany;
72. vyzýva ENRAF, aby poskytoval efektívnu podporu selektívnejším a šetrnejším rybolovným technikám rybárskych flotíl EÚ, a aby predovšetkým podporoval tých rybárov, na ktorých majú obmedzenia najväčší vplyv, a to na základe vedeckých posúdení vplyvu používania osobitných rybolovných techník; nabáda Komisiu, aby podporovala vedeckú koncepciu „*pêchéologie*“ („ryboekológia“), ktorej cieľom je zosúladiť ochranné opatrenia s udržateľným využívaním živých morských zdrojov;
73. domnieva sa, že poradné rady by mali mať možnosť prispievať k žiadostiam Komisie o odporúčania od Medzinárodnej rady pre výskum mora (ICES) a Vedeckého, technického a hospodárskeho výboru pre rybárstvo (STECF) s cieľom podporiť užšiu spoluprácu medzi vedcami a zainteresovanými stranami;
74. vyzýva Komisiu, aby pravidelne informovala Európsky parlament o týchto požiadavkách a najmä o tom, ako prispievajú k cieľom SRP;

Začlenenie rybárstva do širšieho politického kontextu

75. zdôrazňuje potrebu zabezpečiť, aby sa rybárstvu a akvakultúre poskytlo pri tvorbe politiky a územnom plánovaní spravodlivé miesto v porovnaní s inými odvetviami; pripomína, že je potrebné dosiahnuť lepšiu rovnováhu medzi rôznymi hospodárskymi činnosťami týkajúcimi sa modrého hospodárstva v záujme prevencie a znižovania konfliktov a podpory synergií, najmä s infraštruktúrami pre energiu z obnoviteľných zdrojov¹⁶, a to smernicou o námornom priestorovom plánovaní¹⁷; poukazuje na to, že si to vyžiada široké a úzke zapojenie zainteresovaných strán;
76. pripomína, že požiadavky na ochranu životného prostredia sa musia začleniť do SRP s cieľom podporiť udržateľný rozvoj v súlade so ZFEÚ;
77. zdôrazňuje, že rybárstvo nie je možné riadiť ako samostatnú politiku, a vyzýva

---

¹⁶ Podľa osobitnej správy Dvora audítorov o energii z obnoviteľných zdrojov na mori v EÚ z 5. júla 2023: „je potrebné lepšie identifikovať a riešiť potenciálne negatívne dôsledky rozvoja energie z obnoviteľných zdrojov na mori na odvetvie rybárstva“ (https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SR-2023-22/SR-2023-22_SK.pdf, strana 40).

¹⁷ Smernica 2014/89/EÚ z 23. júla 2014, ktorou sa ustanovuje rámec pre námorné priestorové plánovanie (Ú. v. EÚ L 257, 28.8.2014, s. 135).

Komisiu, aby vykonávala SRP v súčinnosti so všetkými verejnými politikami EÚ, ktoré majú vplyv na hydrosféru, a zohľadnila pri tom všetky výzvy spojené s morskými oblasťami Európy;

78. zdôrazňuje, že ide hlavne o to, aby bola SRP v súlade s právnymi predpismi EÚ v oblasti životného prostredia, najmä s cieľom dosiahnuť dobrý environmentálny stav, ktorý je stanovený v rámcovej smernici o morskej stratégii¹⁸, a musí sa vykonávať tak, aby sa všetky tri piliere udržateľnosti dodržiavali rovnako;
79. zdôrazňuje potrebu, aby ostatné politiky a stratégie EÚ dostatočne zohľadňovali SRP a boli s ňou v súlade;
80. konštatuje, že pri vykonávaní opatrení zameraných na zlepšenie podmienok v morskom prostredí treba zvoliť holistický prístup, ktorým sa zabezpečí náležitá podpora odvetvia rybolovu a akvakultúry;
81. pripomína, že v článku 13 ZFEÚ sa stanovuje, že pri formulovaní a vykonávaní rybárskej politiky EÚ by Únia a jej členské štáty mali v plnej miere zohľadňovať požiadavky na dobré životné podmienky zvierat a zároveň rešpektovať zákonné alebo správne ustanovenia a zvyky členských štátov;
82. vyzýva Komisiu, aby ďalej zvyšovala úroveň vedeckých poznatkov o dobrých životných podmienkach chovaných vodných živočíchov a aby tento výskum zohľadnila pri budúcom vývoji politík v oblasti akvakultúry; zdôrazňuje, že akýkoľvek budúci politický vývoj by mal pri riadení akvakultúry zohľadňovať aj praktickú realizovateľnosť a nemal by pre prevádzkovateľov a ich činnosti predstavovať ďalšiu hospodársku a prevádzkovú záťaž, pričom by mal zohľadňovať aj potrebu zaručiť rovnaké podmienky na medzinárodnej úrovni;
83. domnieva sa, že uvádzanie výrobkov výlučne na rastlinnej báze na trh pod obchodným názvom „ryby“ alebo druhy rýb môže spotrebiteľov pri ich nákupe zavádzať; tvrdí, že obchodný názov „ryby“ alebo druhy rýb by mal byť na vnútornom trhu vyhradený pre produkty rybolovu alebo akvakultúry živočíšneho pôvodu;
84. vyzýva Komisiu, aby preskúmala, aktualizovala a poskytla regulačný obsah pojmu „oblasť vo veľkej miere závislá od rybolovu“ tak, aby toto označenie poskytovalo rozdielnosť v zaobchádzaní, ktorej cieľom je zachovanie rybolovu v týchto oblastiach preferenčným pridelovaním rybolovných kvót; podporuje názor, že hlavnými prvkami aktualizovaného pojmu „oblasť vo veľkej miere závislá od rybolovu“ by mali byť produkcia kvalitných živočíšnych bielkovín, príspevok k potravinovej bezpečnosti alebo zabezpečenie vysokej pridanej hodnoty úlovkov a iných morských produktov, ako aj sociálny význam činnosti;

Maloobjemový rybolov

85. konštatuje, že niektoré aspekty SRP nemusia primerane zohľadňovať odvetvie maloobjemového rybolovu a že sa musí zachovať jeho životne dôležitá socio-ekonomická úloha v mnohých pobrežných komunitách, ako aj jeho strategická úloha pri zabezpečovaní dostupnosti dodávok potravín;

---

¹⁸ Smernica 2008/56/ES zo 17. júna 2008, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti morskej environmentálnej politiky („rámcová smernica o morskej stratégii“), Ú. v. EÚ L 164, 25.6.2008, s. 19.

86. zastáva názor, že SRP by mala dostatočne zohľadňovať rôznorodý charakter, osobité charakteristiky a problémy v odvetví maloobjemového rybolovu a mäkkýšov, kôrovcov a ostnatokožcov;
87. upozorňuje na potrebu väčšieho zapojenia a účasti profesionálov z odvetvia drobného rybolovu na riadení, vymedzovaní a vykonávaní politik v oblasti rybárstva, ako aj na činnostiach poradných rád;
88. zastáva názor, že revízia SRP by mala zahŕňať jednotnú, širokú a primeranú definíciu maloobjemového, drobného a pobrežného rybolovu; zdôrazňuje, že táto definícia by mala byť pragmatická, merateľná a zrozumiteľná; zdôrazňuje tiež, že toto vymedzenie by malo vychádzať z adekvátneho posúdenia, v ktorom sa zohľadnia skôr osobité charakteristiky a kritériá maloobjemovosti, ako iba samotná dĺžka plavidla, aby sa tak dospelo k definícii maloobjemového rybolovu, ktorá lepšie odráža realitu tohto trhového segmentu;
89. vyzýva Komisiu, aby spolu s poradnými radami navrhla harmonizovanú definíciu, ktorá sa stane súčasťou preskúmania základného nariadenia o SRP tak, aby sa v prípade potreby dala použiť vo všetkých právnych predpisoch EÚ v oblasti rybárstva; domnieva sa, že žiadna z uvedených zmien by nemala mať vplyv na vykonávanie ENRAF v tomto rozpočtovom období;

Pridelovanie kvót

90. zdôrazňuje, že podľa článku 17 majú členské štáty pri pridelovaní rybolovných možností, ktoré majú ich flotily k dispozícii, používať transparentné a objektívne kritériá vrátane kritérií environmentálnej, sociálnej a hospodárskej povahy; zdôrazňuje, že je na členských štátoch, aby určili kritériá, ktoré budú používať pri pridelovaní rybolovných možností;
91. víta skutočnosť, že súčasné metódy pridelovania založené prevažne na historických právach poskytujú určitú úroveň hospodárskej stability v odvetví rybolovu, čo môže byť pre prevádzkovateľov predpokladom k tomu, aby mohli inovovať a uplatňovať udržateľnejšie techniky;
92. zdôrazňuje, že ľahko dostupný systém rybolovných možností, spolu s transparentnými kritériami pridelovania a transparentnosťou jeho praktického uplatňovania, umožňuje lepšiu kontrolu, rovnaké podmienky, rovnaké príležitosti pre všetky zainteresované strany a väčšiu predvídateľnosť, stabilitu a právnu istotu pre rybárov;
93. vyjadruje poľutovanie nad nedostatočnou transparentnosťou, pokiaľ ide o rozdelenie rybolovných možností v niektorých členských štátoch, a žiada, aby boli kritériá v súlade s platnými právnymi predpismi o ochrane údajov zverejnené;
94. domnieva sa, že spôsoby pridelovania by sa mali navrhovať a uplatňovať za účasti zástupcov rybolovných komunit, regionálnych orgánov a iných príslušných zainteresovaných strán, pričom by sa malo zabezpečiť spravodlivé zastúpenie všetkých typov flotily, organizácií výrobcov a organizácií pracovníkov na základe najlepších dostupných vedeckých odporúčaní, a mali by zahŕňať záruky, ako sú výpovedné lehoty, aby sa rybárom umožnilo prispôbiť sa v prípade, že sa členské štáty rozhodnú zmeniť svoje spôsoby pridelovania;
95. naliehavo vyzýva Radu, aby pri pridelovaní rybolovných možností zohľadnila

osobitosti a potreby každého typu flotily vrátane maloobjemového;

96. pripomína úlohu článku 17 SRP ako nástroja na poskytovanie stimulov pre maloobjemový rybolov a rybolov s malým vplyvom, ako aj to, že je na členských štátoch, aby využili možnosti, ktoré tento nástroj ponúka, ako sú stimuly na používanie selektívnejšieho rybárskeho výstroja alebo na používanie rybolovných techník so zníženou spotrebou energie alebo s menším vplyvom na biotopy;
97. berie na vedomie, že Komisia iniciuje diskusie medzi členskými štátmi a zainteresovanými stranami s cieľom vypracovať príručku pridelovania rybolovných možností s cieľom zvýšiť transparentnosť, podporiť udržateľné rybolovné postupy v EÚ a podporiť maloobjemový a pobrežný rybolov;

Organizácie výrobcov a rybárske kooperatívy

98. podčiarkuje úlohu organizácií výrobcov pri podpore udržateľnosti, prispievajú k dostupnosti dodávok potravín a pri zvyšovaní rastu a zamestnanosti v odvetviach rybolovu a akvakultúry okrem iného:
  - riadením a realizáciou kolektívnych akcií;
  - prepájaním výrobcov s prvými nákupcami a so spotrebiteľmi v dodávateľskom reťazci,
  - presadzovaním životaschopných a udržateľných produktov rybolovu u spotrebiteľov účasťou na systémoch certifikácie;
  - presadzovaním dodržiavania nariadenia o rybolove, podporou výsledovateľnosti a zvyšovaním transparentnosti a kvality údajov vo vyhláseniach o úlovkoch v záujme boja proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu;
  - rozdeľovaním a riadením rybolovných kvót v niektorých členských štátoch;
99. ďalej konštatuje, že v mnohých členských štátoch patrí k organizáciám výrobcov relatívne málo maloobjemových rybárov a ešte menej maloobjemových rybárov má vlastné organizácie výrobcov, čo obmedzuje ich schopnosť využívať tento kanál na prístup k rybolovným kvótam; nabáda preto Komisiu a členské štáty, aby uľahčili a podporovali vytváranie organizácií výrobcov z maloobjemových rybárov a pre nich;
100. zdôrazňuje, že združenia rybárov, ako sú kooperatívy, ktoré sledujú hlavné ciele danej organizácie výrobcov v rámci spoločnej organizácie trhov¹⁹, by mali byť oprávnené získať finančnú pomoc za rovnakých podmienok ako v súčasnosti uznané organizácie výrobcov; v tejto súvislosti trvá na tom, aby dotknuté členské štáty, Komisia a členovia kooperatív spoločne zvážili príslušné možnosti a riešenia;

Generačná výmena a úloha žien

101. pripomína, že normy SRP patria vo svete k tým najprísnejším a významne prispievajú k environmentálnej, hospodárskej a sociálnej udržateľnosti činnosti a hoci je stále dostatok priestoru na zlepšenie, pokrok dosiahnutý v posledných desaťročiach ukazuje možnosti ďalšieho napredovania, jednak z hľadiska udržateľnosti populácií a biotopov, ale aj z hľadiska zvýšenia príjmov rybárov a majiteľov lodí; zdôrazňuje, že presadzovanie prísnych noriem z hľadiska environmentálnej, ekonomickej a sociálnej

---

¹⁹ Nariadenie Rady (EÚ) č. 1379/2013 zo 11. decembra 2013 o spoločnej organizácii trhov s výrobkami rybolovu a akvakultúry (Ú. v. ES L 354, 28.12.2013, s. 1).

- udržateľnosti odvetvia rybárstva je, okrem iných faktorov, kľúčom k prilákaníu novej generácie rybárov a k zabezpečeniu dlhodobej hospodárskej stability v odvetví;
102. konštatuje, že ochrana životného prostredia je čoraz väčšou starosťou Európanov, najmä mladších generácií; zdôrazňuje význam udržateľného riadenia rybárstva s cieľom prilákať mladých rybárov; v tejto súvislosti vyzýva na podporu rybolovu s malým vplyvom;
  103. ďalej vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že časť finančných príspevkov v rámci dohôd o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva sa podľa možnosti vyčlení aj na lepšiu integráciu mladých ľudí a žien do odvetví rybolovu a akvakultúry, na obnovu morského prostredia a na zlepšenie stavu poznatkov o stave klímy a morského prostredia;
  104. zdôrazňuje potrebu prilákať mladých ľudí nielen k činnostiam morského rybolovu, ale aj k riadeniu rybárskych podnikov a k akvakultúre, čím sa zabezpečí generačná výmena v celom odvetví;
  105. upozorňuje na význam generačnej výmeny pri riešení demografických výziev, ktorým čelia najmä pobrežné a okolité vidiecke oblasti, a pri zachovávaní ich kultúrneho dedičstva;
  106. víta skutočnosť, že ENRAF na roky 2021 – 2027 poskytuje pomoc a podporu mladým rybárom pri kúpe ich prvého plavidla alebo rybárskeho podniku; v tejto súvislosti vyzýva Komisiu a členské štáty, aby presadzovali generačnú výmenu podporou ľudí, ktorí chcú začať kariéru v odvetví rybárstva, a odstraňovaním prekážok, ako je riešenie vysokých nákladov na začatie podnikania, príjmovej nestability, rodovej nerovnosti a nedostatočnej kariérnej stability;
  107. vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi pripravila nové opatrenia, ktoré budú stimulovať začleňovanie mladých ľudí a žien na všetkých úrovniach tohto odvetvia a lepšie podporovať generačnú výmenu, najmä tým, že sa všetky pracovné miesta v hodnotovom reťazci rybolovu a akvakultúry stanú atraktívnejšími, bezpečnejšími a lepšie platenými a aby zároveň zabezpečila, že odvetvie bude tieto opatrenia využívať;
  108. zdôrazňuje, že je dôležité poskytnúť náležité informácie a odbornú prípravu, zvlášť pokiaľ ide o mladých ľudí, s cieľom zabezpečiť výmenu poznatkov, najmä pokiaľ ide o príspevok rybárstva k otázkam udržateľnosti; domnieva sa, že je to dôležité jednak na zabezpečenie ich osobnej situácie zlepšením ich príjmov, ale aj na zabezpečenie súdržnosti ich miestnych komún, najmä v najizolovanejších pobrežných regiónoch s obmedzenými pracovnými príležitosťami;
  109. podčiarkuje, že generačná výmena musí zohľadňovať ciele Európskej zelenej dohody a potrebu zabezpečiť digitálnu transformáciu aj v udržateľnom modrom hospodárstve; domnieva sa však, že generačná výmena by nemala viesť ku kolízii medzi generáciami a mala by zahŕňať rybárov všetkých vekových kategórií, ktorí zabezpečia rovnováhu pri ekologickej a digitálnej transformácii, aby sa zabezpečilo, že sa nestratí odovzdávanie skúseností z generácie na generáciu; ďalej vyzýva na posilnenie mobility a pracovných príležitostí v celej EÚ, pokiaľ ide o uznávanie zručností a odbornej prípravy rybárov bez ťažkostí alebo obmedzení;
  110. uznáva dôležitú úlohu žien v logistickej a administratívnej podpore rybárskych plavidiel, ako aj pri predaji rýb a ich spracovaní; zdôrazňuje však, že táto úloha je často prehliadaná alebo sotva viditeľná, najmä ak ide o rybárky alebo kapitánky lodí, ale aj

ich účasť na vede;

111. vyzýva preto Komisiu, aby spustila iniciatívy na uznanie práce žien v oblasti rybárstva a na zvýšenie viditeľnosti ich úlohy, a to tak podporou ich zapájania do rôznych oblastí, ako aj podporou lepšieho zastúpenia žien vo všetkých zastupiteľských organizáciách a subjektoch, a aby zároveň zabezpečila rovnaké odmeňovanie žien a mužov;
112. pripomína, že v stratégii pre rodovú rovnosť na roky 2020 – 2025 sa vyžaduje, aby príslušné finančné prostriedky EÚ, ako napríklad ENRAF, podporovali opatrenia týkajúce sa rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom a podpory účasti žien na trhu práce, presadzovali investície do zariadení starostlivosti o deti, podporovali podnikanie žien a bojovali proti rodovej segregácii;
113. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa usilovali zabezpečiť, že každý program a všetky činnosti zamerané na prilákanie mladých ľudí do odvetvia rybolovu vykonávané v rámci SRP prispievali k dosahovaniu rodovej rovnosti;

Vonkajší rozmer SRP a správa oceánov

114. vyzýva Komisiu, aby vyvinula viac úsilia pri presadzovaní SRP ako modelu politiky správy oceánov využitím postavenia EÚ v RFMO, dohodách o voľnom obchode a v dohodách o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva či všeobecne na medzinárodných fórach; zdôrazňuje, že to bude nevyhnutné na zabezpečenie spravodlivej hospodárskej súťaže pre prevádzkovateľov z EÚ a na ochranu záujmov odvetví rybolovu a akvakultúry EÚ vo svete;
115. vyzýva Komisiu, aby monitorovala rozdeľovanie finančných príspevkov EÚ a zabezpečila, aby boli pridelené odvetviám rybolovu a akvakultúry;
116. vyzýva na posilnenie úlohy RFMO a vyzýva Komisiu, aby navrhla všeobecný rámec pre mandáty na rokovanie o účasti v týchto organizáciách; ďalej vyzýva Komisiu, aby zabezpečila zapojenie Parlamentu v čo najskorších fázach navrhovania opatrení a odporúčaní, ktoré sa majú prijať v rámci RFMO, a to spôsobom, ktorý neohrozí rokovaciu pozíciu EÚ;
117. domnieva sa, že by nemali existovať žiadne oceánske oblasti ani príslušné rybolovné zdroje, na ktoré by sa nevzťahovala príslušná RFMO; vyzýva Komisiu, aby v prípade potreby podporovala na medzinárodných fórach vznik nových RFMO, prípadne zmeny existujúcich RFMO s cieľom zvýšiť ochranu populácií rýb a zlepšiť udržateľné riadenie rybolovných zdrojov a ochraňovať udržateľné činnosti flotíl pôsobiacich v týchto oblastiach;
118. poukazuje na to, že dohody o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva s krajinami mimo EÚ poskytujú výhody tak EÚ, ako aj partnerským krajinám; upozorňuje na nedávne dohody o partnerstve v odvetví udržateľného rybárstva, ktoré obsahujú doložky o ľudských právach a integrujú potreby miestneho obyvateľstva;
119. považuje za nevyhnutné, aby Komisia pri zapájaní sa do vonkajšieho rozmeru SRP plne rešpektovala všetky aspekty medzinárodného práva;
120. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila úplné začlenenie cieľov SRP do pozície EÚ na všetkých medzinárodných fórach v oblasti životného prostredia, ako je Dohovor o

biologickej diverzite (DBD) alebo Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (CITES), na ktorých sa diskutuje o otázkach týkajúcich sa morských biologických zdrojov;

Dovoz a obchod a nezákonný, nenahlásený a neregulovaný rybolov

121. domnieva sa, že dovážané potraviny z vodných živočíchov musia podliehať prísny postupom monitorovania a certifikácie, aby sa zabezpečilo, že pochádzajú z udržateľného rybárstva, ako aj prísne zdravotné, environmentálne a sociálne normy, ktoré sú rovnako prísne ako normy vzťahujúce sa na produkty EÚ; zastáva názor, že táto požiadavka by mala byť súčasťou osobitných doložiek v nových obchodných dohodách, o ktorých EÚ rokuje;
122. poukazuje na to, že systém vysledovateľnosti čerstvých, mrazených a spracovaných potravín z vodných živočíchov dovážaných do Únie, vrátane chrbtových filé z tuniaka v rámci režimu autonómnych colných kvót, je nevyhnutný, aby bolo možné uspokojiť požiadavky spotrebiteľov na informovanosť s cieľom zvýšiť bezpečnosť potravín a umožniť kontroly dovozu z tretích krajín spolu s opatreniami na boj proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu; vyzýva na prijatie harmonizovanejšieho prístupu v EÚ k vykonávaniu právnych predpisov EÚ týkajúcich sa nezákonného, nenahláseného a neregulovaného rybolovu;
123. pripomína, že EÚ je najväčším a najatraktívnejším dovozným trhom pre produkty z morských plodov a akvakultúry; vyzýva na to, aby sa táto pozícia obchodnej sily využila na zvýšenie ochrany záujmov spotrebiteľov EÚ pri presadzovaní prísnych noriem či záujmov odvetví EÚ s cieľom nedovoliť partnerom vzdať sa dodržiavania dohôd alebo záväzkov, a aby sa zároveň podporili rovnaké podmienky na medzinárodnej úrovni, najmä pokiaľ ide o sociálne, hospodárske a environmentálne normy;
124. víta skutočnosť, že dohoda o obchode a spolupráci medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom obsahuje priame prepojenie ustanovení o obchode s ustanoveniami o rybolove; vyzýva Komisiu a Radu, aby zabezpečili, že rokovania o rybolove so Spojeným kráľovstvom, ako aj s ďalšími pobrežnými štátmi v severovýchodnom Atlantiku budú spojené aj s otázkami týkajúcimi sa obchodu a prístupu na jednotný trh EÚ;
125. upozorňuje na význam politiky nulovej tolerancie EÚ voči nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu, ku ktorému stále dochádza na medzinárodnej úrovni, napríklad počnúc nedostatočnou transparentnosťou nezákonných rybolovných operácií až po novodobé otroctvo, ako v prípade niektorých čínskych plavidiel, a vyjadruje poľutovanie nad tým, že nepovolené morské plody sa napriek tomu naďalej predávajú na viacerých trhoch EÚ;
126. poukazuje na to, že Komisia a členské štáty musia zdvojnásobiť svoje úsilie v boji proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu a zabezpečiť, aby k nemu neprispievala aj spotreba morských plodov v EÚ;
127. vyzýva Komisiu, aby posilnila úlohu agentúry EFCA v boji proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu;
128. vyzýva na to, aby všetky dohody o voľnom obchode s tretími krajinami obsahovali oddiel o boji proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu;

Najvzdialenejšie regióny

129. domnieva sa, že niektoré aspekty SRP dostatočne neriešia osobité potreby najvzdialenejších regiónov; vyzýva Komisiu a dotknuté členské štáty, aby túto situáciu riešili na základe článku 349 ZFEÚ formou regionalizovaného prístupu zakotveného v SRP a v prípade potreby vykonali potrebné úpravy;
130. poukazuje na osobitosti odvetví rybolovu a akvakultúry v najvzdialenejších regiónoch; vyzýva Komisiu, aby navrhla program osobitných alternatív pre odľahlosť a ostrovný charakter (POSEI) pre rybárstvo a akvakultúru, podobný programu v oblasti poľnohospodárstva;
131. zdôrazňuje, že pre tieto regióny je mimoriadne dôležité, aby sa na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej úrovni podporovala obnova flotíl drobného rybolovu; vyzýva najmä Komisiu, aby prispôsobila svoje usmernenia pre analýzu rovnováhy medzi rybolovnou kapacitou a rybolovnými možnosťami (COM(2014)0545) charakteristikám najvzdialenejších regiónov;
132. zdôrazňuje, že je dôležité vypracovať dôkladné štúdie na posúdenie morských biologických zdrojov vo všetkých vodách Únie, a najmä v najvzdialenejších regiónoch;
133. trvá na tom, že je potrebné podporovať metódy selektívneho rybolovu, ako sú napríklad ukotvené zariadenia na zhlukovanie rýb, ktoré používajú flotily drobného rybolovu v najvzdialenejších regiónoch, ak takéto zariadenia prispievajú k udržateľnému a selektívnemu rybolovu;
134. zdôrazňuje potrebu poskytnúť potrebné zdroje na zlepšenie vedeckých poznatkov o výhradných hospodárskych zónach najvzdialenejších regiónov;

Zmena klímy a ďalšie výzvy do budúcnosti

135. zdôrazňuje, že zmierňovanie zmeny klímy a adaptácia na ňu sú kľúčovými výzvami, ktoré súčasná SRP dostatočne nerieši;
136. zdôrazňuje, že úsilie odvetvia rybolovu zamerané na zlepšenie udržateľnosti populácií a na ich udržanie v dobrom stave po jeho dosiahnutí nebude mať zmysel, ak sa nebude riešiť zmena klímy;
137. dôrazne pripomína, že vedecký výskum musí byť zameraný viac na súvislosť medzi environmentálnymi zmenami spôsobenými zmenou klímy a populáciami rýb, aby sa prestalo s obviňovaním, že za vyčerpanie populácií môže výlučne odvetvie rybolovu;
138. zdôrazňuje, že rybári a zvyšok morského potravinového reťazca nie sú príčinou zmeny klímy, ale skôr jej obeťami;
139. domnieva sa, že akvakultúra je schopná sústavne prispievať k ekosystémovým službám pre spoločnosť a že akvakultúra rybníkov, pestovanie rias a chov mäkkýšov, kôrovcov a ostnatokožcov môže prispieť k dekarbonizácii hospodárstva EÚ a zmierneniu zmeny klímy; zdôrazňuje však, že sekvestrácia uhlíka pri pestovaní rias a chove mäkkýšov, kôrovcov a ostnatokožcov je obmedzená v závislosti od spôsobu produkcie a ich

použitia po zbere produktu; vyzýva členské štáty, aby s cieľom prispieť k boju proti zmene klímy v prípade potreby podporovali krátke efektívne dodávateľské reťazce;

140. pripomína, že niektoré postupy akvakultúry, ako je chov slávok alebo ustríc a polykultúra v rybníkoch, môžu byť úspešnými modelmi budúcich systémov obchodovania s emisiami v kontexte klimatickej legislatívy EÚ; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby tento druh ekologického podnikania podporovali;
141. vyzýva členské štáty, aby naďalej podporovali pestovanie rias a uľahčovali ich využívanie ako zdroj potravín a krmív; zdôrazňuje, že pestovanie rias má nevyužitý potenciál na tvorby nových pracovných príležitostí a poskytovanie ekosystémových služieb a potravín a krmív šetrnejších k životnému prostrediu;
142. vyzýva Európsku komisiu, aby pri revízii spoločnej rybárskej politiky zohľadnila skutočnosť, že vlastnosti oceánu (teplota, hustota, slanosť, saturácia kyslíkom atď.) sa za posledných 10 rokov zmenili;
143. upozorňuje na potrebu zvýšenia odolnosti ekosystémov prepojením a účinným riadením chránených morských oblastí ako základu pre odolné a ziskové odvetvia hospodárskeho rybolovu;
144. zdôrazňuje, že v prípade rybárstva sa odolnosť voči zmene klímy dosahuje diverzifikáciou rybolovných zón a cieľových druhov;
145. nabáda Komisiu a členské štáty k tomu, aby zvýšili ľudské a finančné zdroje na vedu v rybárstve, ktorá sa zaoberá zmenou klímy a dekarbonizáciou flotíl, a analyzuje vplyv zmeny klímy na stav rybárstva a okolitého životného prostredia;
146. vyzýva na inovácie pri monitorovaní vplyvu zmeny klímy na populácie rýb v rámci úzkej spolupráce medzi vedeckou obcou a zainteresovanými stranami s cieľom zlepšiť reakcieschopnosť a vyvinúť prispôsobené nástroje riadenia;
147. vyzýva Komisiu, aby navrhla nástroje a adekvátne možnosti financovania pre odvetvia zasiahnuté zmenou klímy;
148. vyzýva Komisiu, aby v záujme podpory obehového hospodárstva v odvetví rybárstva vypracovala európske programy pre rybárov na zber odpadu na mori v obdobiach, keď nemôžu loviť, aby si, ak to bude možné, mohli zvýšiť svoj príjem;
149. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa zaoberali riešením všetkých ustanovení SRP, ktoré neboli vykonané, a sledovali ich;

Rekreačný rybolov

150. zdôrazňuje naliehavosť a potrebu zlepšiť zber údajov o úlovkoch rekreačného rybolovu; naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby do európskeho rámca pre zber údajov²⁰ – nariadenia (EÚ) 2017/1004 – zahrnuli všetky druhy, na ktoré sa vzťahujú

---

²⁰ Nariadenie (EÚ) 2017/1004 zo 17. mája 2017 o vytvorení rámca Únie pre zber, správu a využívanie údajov v odvetví rybárstva a pre podporu vedeckých odporúčaní súvisiacich so spoločnou rybárskou politikou, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 199/2008 (Ú. v. EÚ L 247, 13.7.2021, s. 1).

TAC a kvóty, okrem tých, ktoré sa uvádzajú vo viacročných plánoch riadenia a v zmysle povinnosti vylodiť úlovky;

151. zdôrazňuje potrebu zberu údajov na účely posúdenia vplyvu rekreačného rybolovu v EÚ na morské ekosystémy a morské biologické zdroje vo vodách Únie vrátane údajov o vedľajších úlovkoch, najmä ak ide o druhy chránené právom Únie alebo medzinárodným právom, ako aj zberu údajov o vplyvoch rekreačného rybolovu na morské biotopy vrátane citlivých morských oblastí a údajov o vplyvoch rybolovu na potravinové siete;
152. upozorňuje na to, že rekreačný rybolov by mohol výrazne ovplyvniť stav populácií rýb; víta pokrok dosiahnutý pri revízii nariadenia o kontrole rybárstva a vyzýva členské štáty, aby zabezpečili, že rekreačný rybolov sa bude vykonávať spôsobom, ktorý je v súlade s cieľmi SRP;

Akvakultúra

153. pripomína význam akvakultúry z hľadiska zaručenia dlhodobej potravinovej bezpečnosti a uspokojovania rastúceho celosvetového dopytu po morských potravinách, ako aj jej prínos k hospodárskemu rastu a zamestnanosti občanov EÚ, k lepšej ochrane ekosystémov a biodiverzity a k obehovejšiemu riadeniu zdrojov;
154. zdôrazňuje, že morské plody z chovov majú ako zdroj potravinových bielkovín nižšiu uhlíkovú stopu a vyžadujú si oveľa menšie využitie prírodných zdrojov ako iné suchozemské hospodárske zvieratá, pričom zohrávajú dôležitú úlohu pri budovaní udržateľného potravinového systému;
155. uznáva úlohu strategických usmernení a viacročných národných strategických plánov pri rozvoji udržateľnej a odolnej akvakultúry;
156. vyjadruje poľutovanie nad tým, že od roku 2014 európska akvakultúra stagnuje a len málo sa podarilo dosiahnuť pri znižovaní administratívnej záťaže a integrovaní akvakultúry do námorného, pobrežného a vnútrozemského priestorového plánovania;
157. zdôrazňuje, že európska akvakultúra zďaleka nedosiahla svoj plný potenciál a že miera závislosti EÚ od dovozu je veľmi vysoká, keďže takmer 75 % všetkých morských plodov, ktoré sa spotrebujú v EÚ, sa dováža z tretích krajín;
158. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby namiesto podpory rastu nízkotrofickej akvakultúry podporovali radšej rast akvakultúry s malým vplyvom na životné prostredie, a to nielen mäkkýšov a rias, ale aj sladkovodných a morských rýb; zdôrazňuje najmä význam produkcie rýb, pokiaľ ide o zásobovanie trhu EÚ vzhľadom na dovážané množstvá v tonách (94 % v roku 2021);
159. pripomína, že veľké producentské krajiny mimo EÚ naďalej výrazne podporujú rast svojho odvetvia chovu rýb, pričom EÚ je ich hlavným vývozným trhom;
160. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby aktívne podporovali vykonávanie revidovaných strategických usmernení a viacročných národných plánov a presadzovali jeho dlhodobú udržateľnosť nielen z hľadiska environmentálnej, ale aj ekonomickej a sociálnej udržateľnosti akvakultúry EÚ;

161. vyjadruje poľutovanie nad tým, že súčasná obchodná politika EÚ nezaručuje rovnaké podmienky pre výrobcov z EÚ a výrobcov z krajín mimo EÚ, ktoré by odvetviu akvakultúry umožňovali dosahovať udržateľné hospodárske výsledky, a prispieť tak k sociálnemu a hospodárskemu rozvoju regiónov EÚ;
162. pripomína význam akvakultúry z hľadiska zaručenia dlhodobej potravinovej bezpečnosti a uspokojovania rastúceho celosvetového dopytu po morských potravinách, ako aj jej prínos k hospodárskemu rastu a zamestnanosti občanov EÚ, k lepšej ochrane ekosystémov a biodiverzity a k obehovejšiemu riadeniu zdrojov; vyjadruje poľutovanie nad tým, že od roku 2014 európska akvakultúra stagnuje a len málo sa podarilo dosiahnuť pri znižovaní administratívnej záťaže a integrovaní akvakultúry do námorného, pobrežného a vnútrozemského priestorového plánovania; zdôrazňuje, že európska akvakultúra zďaleka nedosiahla svoj plný potenciál a že 75 % morských plodov spotrebovaných v EÚ pochádza z chovných zariadení mimo EÚ; vyzýva Komisiu, aby aktívne podporovala vykonávanie revidovaných strategických usmernení a národných plánov a presadzovala ich dlhodobú environmentálnu, hospodársku a sociálnu udržateľnosť;
- o
- o   o
163. poveruje svoju predsedníčku, aby postúpila toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

V roku 2009 uverejnila Komisia zelenú knihu, v ktorej načrtla víziu, ako by mala spoločná rybárska politika (SRP) vyzerat' v budúcnosti. Začala sa tak diskusia o reforme, ktorá bola prijatá v roku 2013.

Súčasná Komisia má do 31. decembra 2022 predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu o fungovaní SRP. V tejto správe by sa mala vyhodnotiť spoločná rybárska politika do roku 2022. Má sa tak stanoviť, ako riešiť otázky, ktorými sa súčasná politika nezaoberá dostatočne, ako sú sociálny rozmer, adaptácia na zmenu klímy a čisté oceány. V správe by sa tiež mal zväziť budúci vývoj tejto politiky.

Cieľom tohto návrhu správy je poskytnúť politické usmernenia pre akékoľvek budúce preskúmanie SRP. Aj keď neprináša všetky odpovede, kladie isté otázky týkajúce sa vykonávania súčasnej SRP a toho, či sú ciele a nástroje súčasnej SRP stále relevantné v boji proti súčasným a budúcim výzvam, ako aj toho, či by sa niektoré aspekty mali zreformovať, preskúmať, prispôbiť či zlepšiť.

Komisia mala na politiku vždy zdravý a kritický pohľad, a práve to bolo hlavnou hybnou silou jej zmeny. Zlepšenie politiky by mala aj naďalej presadzovať vždy, keď je to potrebné.

Z dôvodu obmedzení týkajúcich sa dĺžky tejto správy nebolo možné zaoberať sa každým jedným aspektom politiky, na ktorý sa vzťahuje základné nariadenie o SRP (nariadenie (EÚ) č. 1380/2013). Bolo si treba vybrať.

Správa sa preto v prvom rade zameriava na ochranu populácií rýb a riadenie rybárstva. Vychádza pritom aj z osobitných správ prijatých v posledných rokoch, ktoré sa týkajú otázok, ako sú maximálny udržateľný výnos, povinnosť vylodiť úlovky, vykonávanie článku 17 SRP alebo tzv. budúci rybári. Technické opatrenia sa však vzhľadom na jej pomerne nedávny nový legislatívny rámec neuvádzajú.

Správa sa nezaoberá akvakultúrou (ktorej sa Európsky parlament venoval nedávno v osobitnom uznesení) ani uvádzaním na trh a spracúvaním produktov rybárstva a akvakultúry (na ktoré sa vzťahuje rámec osobitného nariadenia prijatého súbežne so základným nariadením). Nezaoberá sa ani inými kľúčovými rozmermi, ako sú štrukturálny pilier SRP (v rámci nariadenia o ENRF), kontrola (v súčasnosti prebiehajú na túto tému medziinštitucionálne rokovania) či vplyv brexitu na rybolov EÚ v severovýchodnom Atlantiku (ktorým sa zaoberá aj nedávne uznesenie).

Pozícia spravodajcu

Bez prijatia konkrétnych opatrení, ktoré treba preskúmať, potrebuje budúca SRP posun paradigmy od nepružných a nerealistických cieľov k cieľom pragmatickým a dosiahnuteľným.

V priebehu posledného desaťročia (2010 – 2020) sme zaznamenali radikálnu zmenu z úplného nedostatku jasne vymedzených cieľov pre riadenie rybárstva na nepružné „politické“

ciele stanovené narýchlo v roku 2013 (rok poslednej reformy SRP). Uvedomovali sme si pritom, že v tom čase nemal nikto všetky odpovede na otázky týkajúce sa ich vplyvu a praktického vykonávania: nechali sme skúsenosť ukázať, či prinesú výsledky. Problém je v tom, že ciele stanovené v roku 2013 sa dodnes nielenže nedosahujú v stanovených lehotách, ale zistili sme, že niektoré z nich je dokonca nemožné dosiahnuť a iné je zasa mimoriadne ťažké zrealizovať.

Vedci uznávajú, že využívanie všetkých populácií rýb v morskom ekosystéme na úrovni maximálneho udržateľného výnosu (MSY), ktorý sme si stanovili ako cieľ do roku 2020, je prakticky nemožné. Všetky populácie rýb, najmä pri rybolove, pri ktorom sa lovia rôzne druhy, totiž nemožno loviť súčasne na úrovniach MSY. Cieľ spočívajúci v povinnosti vylodiť všetky úlovky do roku 2019 síce znie jednoducho, takisto však v súčasnosti spôsobuje obrovské ťažkosti. Koncepcia MSY by sa mala realizovať s prihliadnutím na praktickú realitu a so zreteľom na sociálno-ekonomický rozmer, proporcionalitu a rozmer potravinovej bezpečnosti.

Výsledkom je nedôvera rybárov voči politikom, pretože prijaté opatrenia nie sú vhodné a chýba im pevný vedecký základ, nedôvera zo strany spoločnosti, ktorá usudzuje, že EÚ nedokázala splniť to, na čom sa dohodla, ale aj rozhorčenie rybárov, pretože sú považovaní za osoby, ktoré nedodržiavajú právne predpisy.

Dôveryhodnosť EÚ je spochybňovaná. Potrebné sú realistické a dosiahnuteľné ciele. Rybárov treba zapojiť. V budúcej SRP treba opätovne nastoliť a propagovať obraz ušľachtilého a náročného povolania rybárov, a najmä rybárov EÚ, ktorí pre spotrebiteľov zabezpečujú zdravé, kvalitné a udržateľné potraviny.

Súčasný ciele SRP sa príliš zameriavajú na environmentálne aspekty. Hoci nik nepochybuje o tom, že zdravé populácie rýb a ochrana biodiverzity sú nevyhnutnou podmienkou pre hospodársky životaschopné odvetvie rybárstva, nemalo by sa zabúdať na to, že cieľom SRP nie je len disponovať hojnejšími rybolovnými zdrojmi alebo mať menej nadmerne využívaných zdrojov, ale aj – alebo v prvom rade – dosiahnuť maximálne udržateľné úrovne produkcie morských plodov, aby sa zabezpečila potravinová bezpečnosť a pozitívne sociálne a hospodárske výnosy pre rybárov a pobrežné komunity. Rybárska a environmentálna politika sa preto musia zosúladiť, ale environmentálne ciele nemôžu mať prednosť pred cieľmi SRP.

Dobrá správa, včasné konzultácie a účinné zapojenie zainteresovaných strán do rozhodovacieho procesu sú základnými prvkami úspešnej politiky.

V tejto súvislosti má pre konkurencieschopnosť flotíl EÚ a výrobcov v odvetví akvakultúry zásadný význam zabezpečiť rovnaké podmienky ako pre určité zahraničné flotily s nízkymi sociálnymi a environmentálnymi normami, ktoré lovia v rovnakých zónach ako prevádzkovatelia z EÚ a komercializujú svoje produkty na trhu EÚ.

Zároveň musíme zabezpečiť, aby EÚ obhajovala záujmy svojich odvetví rybárstva na celosvetovej úrovni v rámci svojej činnosti v oblasti správy oceánov. Obrana a podpora modelu udržateľnosti EÚ je dokonale zlučiteľná a mala by ísť ruka v ruke s obranou záujmov odvetví EÚ.

Odvetvia rybárstva a akvakultúry EÚ a celý hodnotový reťazec morských plodov sú strategickými aktérmi z dôvodu svojej úlohy v spoločnosti, ktorá spočíva v poskytovaní

kvalitných zdravých potravín spotrebiteľom. Malo by sa im priznať postavenie, aké si zaslúžia, a vo všeobecnosti by sa mali nachádzať na poprednom mieste v politickom programe EÚ.

A napokon, najvzdialenejšie regióny majú osobitné obmedzenia a osobitné potreby, ako sa stanovuje v článku 349 ZFEÚ. V SRP by sa mali zohľadňovať ich osobitné charakteristiky a potreby, pričom táto politika by sa im mala takisto prispôbiť.

INFORMÁCIE O PRIJATÍ V GESTORSKOM VÝBORE

Dátum prijatia	24.10.2023
Výsledok záverečného hlasovania	+: 16 -: 4 0: 1
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Clara Aguilera, François-Xavier Bellamy, Izaskun Bilbao Barandica, Isabel Carvalhais, Rosanna Conte, Francisco Guerreiro, Anja Haga, Ladislav Ilčić, France Jamet, Pierre Karleskind, Colm Markey, Predrag Fred Matić, Caroline Roose, Bert-Jan Ruissen, Marc Tarabella
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Maria da Graça Carvalho, Martin Hlaváček, Ska Keller, Gabriel Mato
Náhradníci (článok 209 ods. 7) prítomní na záverečnom hlasovaní	Camilla Laureti, Maria-Manuel Leitão-Marques

ZÁVEREČNÉ HLASOVANIE PODĽA MIEN V GESTORSKOM VÝBORE

16	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
NI	Marc Tarabella
PPE	François-Xavier Bellamy, Maria da Graça Carvalho, Anja Haga, Colm Markey, Gabriel Mato
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Martin Hlaváček, Pierre Karleskind
S&D	Clara Aguilera, Isabel Carvalhais, Camilla Laureti, Maria-Manuel Leitão-Marques, Predrag Fred Matić

4	-
ID	Rosanna Conte
Verts/ALE	Francisco Guerreiro, Ska Keller, Caroline Roose

1	0
ID	France Jamet

Vysvetlenie použitých znakov:

+ : za

- : proti

0 : zdržali sa hlasovania